

polonia węgierska

a magyarországi lengyelek havilapja

**DZIEŃ ŚW. WŁADYSŁAWA
ŚWIĘTO WĘGERSKIEJ POLONII**

**PREZYDENT
KOMOROWSKI
PRYZNAJE
ODZNACZENIA**

**MŁODZIEŻ Z UKRAINY
W BUDAPESZCIE**

**KONIEC ROKU SZKOLNEGO
W POLSKIEJ SZKOLE**

DODATEK SPECJALNY O DERENKU

SPOTKANIE W TATA

KALEJDOSKOP ŻYCIA POLONIJNEGO NA WĘGRZECH - ŚWIĘTO POLONII

WITAMY

3 Stare drzewa, nowe owoce

Agnieszka Janiec-Nyitrai

KRONIKA

4 Święto Węgierskiej Polonii - Dzień św. Władysława 2014

6 Szent László nap, a Magyarországi Lengyelség Napja

Sárközi Edit

8 A Szent László napi ünnepség margójára

Lapis Balázs

9 Prezydent Komorowski na Węgrzech

10 Komorowski elnök úr magas állami kitüntéseket

adott át Budapesten

10 Antall Józsefné Fülepp Klára - A Lengyel Köztársasági

Érdemrend Tiszti Keresztjének birtokosa

Sárközi Edit

11 Interjú Buda Gézával a lengyel érdemrendek

kiosztásának napján

Karaba Márta Alexandra

12 Spotkanie miast partnerskich i polskie akcenty na

Festiwalu Wody, Muzyki i Kwiatów w Tata

12 Wycieczka do Sanoka

Asia Priszler

12 Eger: "10 lat Solidarności 1979-1989"

13 A nemzeti barátság napja

Danka Zoltán

13 Pünkösdi Óhaza látogatás: Szilésia gyöngye - Wrocław

és környéke

Fekete Dénes

13 Múzeumok éjszakája a Bartók zeneházban

14 "Krotośy" w Muzeum Polonii

14 Spotkanie w Domu Polskim z redaktorami kwartalnika

"Akcent"

Małgorzata Soboltyński

15 Polonijne warsztaty dziennikarskie

Márta Alexandra Karaba

15 Chór św. Kingi w Starym Sączu

Maria Schaffler

NA GRANICY KULTUR

16 Kogo interesuje poezja?

Tünde Trojan

16 Młodzież z Ukrainy w Budapeszcie

17 Ukraiński lengyel diákok látogattak Kőbányára

Danka Zoltán

18 Co w Internecie piszczy

18 Święto Seniorek w Domu Polskim

CO BYŁO, CO BĘDZIE

19 Co było, co będzie

Z ŻYCIA POLSKIEJ SZKOŁY NA WĘGRZACH

20 Lato w pełni!

Ewa Rónay

REFLEKSJE

21 Przesunięcie w czasie

Agnieszka Janiec-Nyitrai

Stare drzewa, nowe owoce

Ludzie odchodzą i przychodzą, przemieszczani wiatrem historii z miejsca na miejsce, wyrwani z korzeniami przez zmiany systemów i rządów. Ale zostają po nich drzewa, które w samotności dziczeją, zmieniając swoje miejsce zameldowania z „ogrodu” na „las”. Może odzwyczają się od ludzi, ale wciąż tkwią na posterunku, co roku na wiosnę trzymając w zanadrzu białe kwiaty, a jesienią kwaskowate jabłka. Wiatr wygrywa na ich konarach znane melodie, a te derenckie jabłonie szumią sobie cicho swoją starą gwarą, wplecione w węgierski krajobraz, zakorzenione w innej ziemi, ale jednak jakby wciąż trochę polskie.

Starych drzew się nie przesadza, ale ich nasiona wciąż można przecież przenieść w inne miejsca. Za kilka lat znów mogą zaowocować.

Na odpust do Derenku co roku przybywają potomkowie dawnych polskich osadników. Niedaleko przecież pada jabłko od jabłoni.

Agnieszka Janiec-Nyitrai

Derenckie drzewa, fot. J. Celichowski

Régi fák, új gyümölcsök

Az emberek jönnek és mennek. Egyik helyről a másikra sodorják őket a történelem viharai, gyökereitől tépik ki őket korszak- és rendszerváltások. Csak a fák maradnak utánuk, amelyek magányosságukban elvadulnak: zártkert helyett erdőre változik környezetük hivatali besorolása. Talán elszoknak az emberektől, mégis folytonosan őrök állnak, és tavasszal fehér virágözönbe öltöznek, ősszel pedig savanykás almáktól roskadoznak. A szél ismerős dallamokat játszik a derenki almafák ágain, ők pedig halkán susognak, régies tájszólással. Részei a magyar tájképnek, idegen – mégis a lengyelrel kicsit rokon – földben gyökerezve.

Felnőtt fákat már nem szokás átültetni, de a termésüket bármikor másik helyre lehet szállítani. Ott elültetve utódaik pár év múlva újból gyümölcsöt tudnak teremni.

A derenki búcsúra minden évben eljönnek a hajdani lengyel telepések leszármazottai. Hiszen az alma nem esik messze fájától.

Janiec-Nyitrai Agnieszka

Hajdúszoboszló

Program tegorocznych obchodów święta węgierskiej Polonii był nadzwyczaj bogaty. W przeddzień oficjalnych uroczystości, w dniu urodzin patrona Polonii węgierskiej - 27 czerwca w Hajdúszoboszló odbywał się „Dzień węgiersko-polskiego braterstwa”, którego głównym organizatorem była Grupa Rekonstrukcji p.w. św. Władysława, prowadzona przez Gézę Nagya w Szabolcs, a współorganizatorem - obok biura turystycznego Nonprofit - Ogólnokrajowy Samorząd Polski. Obchody w Hajdúszoboszló rozpoczęła msza święta w kościele p.w. św. Władysława sprawowana przez o. Artura Górskiego OP i ks. Józsefa Liptáka. Następnie odbyło się odsłonięcie tablicy „Na pamiątkę węgiersko-polskiego braterstwa oraz kanonizacji Jana Pawła II.” Towarzyszyły temu: wystawa replik węgierskich i polskich relikwii, koncert zespołu muzyki średniowiecznej „Igriczek”, przemarsz w strojach średniowiecznych, salwy armatnie, pojedynki rycerskie oraz autentyczne życie obozowe w parku Świętego Stefana.

Miskolc

„W dzisiejszym dniu już po raz dziewiętnasty zebraliśmy się, aby uczcić Dzień św. Władysława - patrona Polaków żyjących na Węgrzech, Dzień Węgierskiej Polonii. Od samego początku była to dobra okazja, żeby Polacy – rozsiani po całych Węgrzech – mogli być razem. W ostatnich latach spotkania te były coraz bardziej otwarte – a to dzięki temu, że coraz więcej z nas zaczęło włączać się do wspólnej pracy i coraz więcej osób, zarówno Polaków, jak i Węgrów bierze udział w święcie węgierskiej Polonii.(...) Dzisiaj tu, w Miskolcu zebrali się Polacy z całych Węgier, od Győr po Nyíregyháza, ale święto węgierskiej Polonii - Dzień św. Władysława – obchodzone jest dzisiaj także w wielu innych miastach kraju, wystarczy wspomnieć X dzielnicę Budapesztu – Kőbánya, Edelény, Győr, Hajdúszoboszló, Veszprém czy Tata.” Tymi słowami rozpoczęła swoje wystąpienie przewodnicząca Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech dr Halina Csúcs Lászlóné podczas spotkania galowego, które odbyło się na scenie letniej Teatru Narodowego w Miskolcu, a poprzedziła je msza święta sprawowana przez proboszcza Polskiej Parafii Personalnej na Węgrzech, ks. Karola Kozłowskiego SChr. w Kościele Franciszkanów, któremu towarzyszyły chór Dalárda z Nyíregyháza i ZPiT „Krakus”, a potem uroczysty przemarsz w asyście węgierskiej Grupy Rekonstrukcyjnej p.w. św. Władysława i Orkiestry Dętej Straży Pożarnej w Siewierzu.

Obchody swą obecnością zaszczylił m.in. Ambasador RP na Węgrzech Roman Kowalski, prezesa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Warszawie reprezentowała Halina Nabrdalik, prezes Oddziału Opolskiego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, Sekretariat Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych oraz Forum Polonii w Austrii reprezentowała Teresa Kopce. Obecni byli posłowie Zgromadzenia Narodowego Węgier pani Katalin Csöbör z woj. B-A-Z oraz dr Szilárd Németh z Budapesztu, w imieniu Ministerstwa Zasobów Ludzkich Węgier przybył dr

ŚWIĘTO WĘGERSKIEJ POLONII - DZIEŃ ŚW. WŁADYSŁAWA 2014

Miklós Budai, obecni byli burmistrzowie Edelény Oszkár Molnár, Szögligetu dr Katalin Mihálik Tótné, wiceburmistrz Miskolca Péter Pflieger.

Z Polski przyjechał burmistrz Siewierza Zdzisław Banaś, a z Budapesztu panowie Andrzej Kalinowski – kierownik Referatu Konsularnego Ambasady RP i Jarosław Bajacyk, wicedyrektor Instytutu Polskiego.

Laureatami nagród polonijnych w 2014 roku zostali: nagrody św. Władysława burmistrz Csepela i poseł ZN Węgier dr Szilárd Németh, a nagrody „Za zasługi dla węgierskiej Polonii” otrzymali: Elżbieta Molnárné Cieślewicz, państwo Wiesława i Tamás Bárkányowie i Koło Przyjaciół Muzeum w Isaszeg. Nagrodę specjalną wręczono zespołowi „Polska Drenka”. W tegorocznym święcie uczestniczyli też polscy i węgierscy goście święta mikroregionu, które odbywało się w Edelény.

Oprócz rzecznik spraw narodowości polskiej w ZN - przewodniczącej OSP dr Haliny Csúcs Lászlóné, głos zabrał pan ambasador Roman Kowalski, który podkreślił, iż Miskolc jest miejscem szczególnym dla polskiej narodowości na Węgrzech, bo właśnie tutaj zamieszkują potomkowie najstarszej generacji naszej Polonii, dzięki którym w 1993 roku Polacy uzyskali status jednej z 13-tu oficjalnie uznawanych w tym kraju mniejszości narodowych. Przemawiał również burmistrz Siewierza Zdzisław Banaś. Ponadto odczytane zostały listy: prezesa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, pana Longina Komołowskiego oraz senatora RP Piotra Zientarskiego, który ze względu na ważne obowiązki parlamentarne w tym roku wyjątkowo nie mógł uczestniczyć w święcie św. Władysława. Odbyła się uroczystość pożegnania pani Erzsébet Podlussányi – b. dyrektora Biura Urzędu OSP, która po 14 latach pracy przeszła na emeryturę.

Po części oficjalnej przyszedł czas na koncert galowy w wykonaniu zespołów: Krakus z Krakowa, Igriczek z Szabolcs, Polska Drenka oraz Klipsy i Sonus z Siewierza, a spotkanie galowe prowadzili Veronika Városi i Piotr Piętko.

Relację z Miskolca pozwalam sobie zakończyć słowami wypowiedzianymi przez przewodniczącą OSP w jej świątecznym wystąpieniu: „Bieżący rok toczy się w duchu wyborów. Pragnęłabym, aby radni kolejnego Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech kontynuowali rozpoczętą i prowadzoną przez nas przez długie lata działalność, aby dalej wspomagali prace muzealne, edukacyjne i kulturalne prowadzone przez nasze instytucje: Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii, Szkołę Polską oraz Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy wraz z jego oddziałami. Świętujemy w nadziei, że w przyszłości Polacy żyjący na Węgrzech ramię w ramię kontynuować będą rozpoczętą przez nas pracę”.

Sponsorami, dzięki którym uroczystość została zorganizowana byli: Ministerstwo Zasobów Ludzkich Węgier, Samorząd Miasta Miskolc, Ambasada RP w Budapeszcie oraz „Bols - Hungary” Kft.

(b. fot. B. Pál)

Nagroda św. Władysława - Szilárd Németh

Od szeregu lat jest inicjatorem i realizatorem znaczących projektów związanych z podtrzymywaniem i tworzeniem bardzo cennych elementów polsko-węgierskiej przyjaźni. Wśród wielu wymienić należy m.in. utworzenie parku z dzwonnica księdza Jerzego Popiełuszki, nazwanie jednej z ulic imieniem ks. Popiełuszki, utworzenie tablicy poświęconej pamięci księdza Popiełuszki. Na placu przed budynkiem samorządu dzielnicowego znajduje się plenerowa wystawa poświęcona szczecińskiej pomocy Csepelowi w 1956 roku, również tam widnieje tablica upamiętniająca pomoc Węgier, udzieloną Polsce w 1920 roku w czasie tzw. Cudu nad Wisłą. Powszechnie znane są bardzo intensywne kontakty partnerskie Csepela z aż trzema miastami w Polsce: Szczecinem, Kielcami i Wołominem. Obecnie Szilárd Németh rozpoczął starania, aby przyszłoroczne obchody Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej zorganizowane były przez stołeczne miasto Budapeszt.

Nagrody "Za zasługi dla Węgierskiej Polonii"

Ogólnokrajowy Samorząd Polski na podstawie propozycji polskich samorządów narodowościowych i organizacji cywilnych w tym roku przyznał nagrodę "Za zasługi dla węgierskiej Polonii": **Koło Przyjaciół Muzeum w Isaszeg, Państwu Wiesławie i Tamásowi Bárkányi oraz pani Elżbiecie Cieślewicz Molnárné.**

Koło Przyjaciół Muzeum w Isaszeg - Muzeum od roku 1971 prowadzi nadzwyczaj owocną współpracę ze Stowarzyszeniem Józefa Bema, a inicjatorami tej współpracy byli wówczas: hr. Paweł Domszky, członek stowarzyszenia, aktywny działacz Komisji Pamiętek Historycznych Stowarzyszenia i Zoltán Szathmáry - dyrektor Muzeum w Isaszeg. Już tradycyjnie w rocznicę bitwy pod Isaszeg, w której brał udział Legion Polski pod dowództwem gen. Józefa Wysockiego, organizowane są uroczystości wspomnieniowe. Pamięć poległych tu Polaków i dowódcy upamiętniają dwie tablice oraz tzw. Grób Nieznanego Polskiego Kapitana. Władze miasta od kilkunastu lat organizują Dni Historyczne Isaszeg, w ramach których odbywa się inscenizacja bitwy. Od 10 lat w Muzeum mają miejsce Dni Polskie, w których bierze udział młodzież szkolna. Koło Przyjaciół Muzeum w Isaszeg jest od 40 lat mecenasem polskiej kultury i historii oraz opiekunem polskich pamiątek w Isaszeg.

Państwo Wiesława i Tamás Bárkányi - W 1998 r. założyli Samorząd Narodowości Polskiej w Nyíregyháza. Przez 16 lat (społecznie) pracowali nad tym, aby pokazać Węgrom, jak wygląda współcześnie przyjaźń polsko-węgierska, brali udział w nawiązaniu i podtrzymywaniu kontaktów partnerskich między Nyíregyháza i Rzeszowem. Są inicjatorami i organizatorami wielu imprez o charakterze polonijnym, a także promujących sprawy polskie w środowisku węgierskim, jak np.: Wieczór Wigilijny, polskie zwyczaje wielkanocne, wycieczki do Polski czy też uroczystości oficjalne, np. obchody Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej. W 2011 r. dzięki nim powstał cieszący się coraz większą popularnością chór "Dalárda".

Pani Elżbieta Cieślewicz Molnárné - Sprawowała funkcję prezesa Stowarzyszenia św. Wojciecha nieprzerwanie od stycznia 2000, a od 2003 do czerwca 2013 roku była dyrektorem Domu Polskiego. Od wielu lat jest członkiem Rady Parafialnej przy Polskim Kościele oraz członkiem Zarządu chóru św. Kingi. Aktualnie sprawuje funkcję wiceprezesa Stowarzyszenia św. Wojciecha.

Nagroda Nadzwyczajna została przyznana zespołowi "**Polska Drenka**". Zespół kultywuje tradycje polskich górali, którzy w 1711 roku zostali przesiedleni na Węgry do wsi Derenk. Zespół zachowuje dla potomności te pieśni, które śpiewali ich rodzice i dziadkowie. Występują na festiwalach, odpustach i rozmaitych świętach, a także wyjeżdżają z występami do Polski.

fot. B. Pál

Az Országos Lengyel Önkormányzat idei – Roman Kowalski, a Lengyel Köztársaság nagykövete és dr. Kriza Ákos, Miskolc város polgármestere fővédnökségével lezajlott – Szent László Napjának helyszíne Miskolc volt. Az ünnepség a minorita templomban lengyel és magyar nyelvű szentmisével kezdődött. A misét Karol Kozłowski atya, a budapesti Lengyel Templom plébánosa celebrálta. Közreműködött benne a Dalárda kórus. Az atya a prédikációjában elmondta, hogy Szent László nagy király volt, aki az egész életét Isten akaratának rendelte alá. Templomokat, kolostorokat építtetett. Istenfélő volt, hogy békét tudjon teremteni az országában.

A mise után az ünneplő közönség színes kavalkádban – lengyel

és magyar zászlók, a Wysocki Légio katonái, lengyel és magyar lovagok és a népviseletbe öltözött Krakus együttes tagja között –, a siewierzi fúvós zenekar zenés kíséretében vonult át a központi rendezvény helyszínére, a Miskolci Nemzeti Színház Nyári Színházába.

Az ünnepi műsor a lengyel és a magyar himnusz elénekülésével és az Igriczek együttes előadásában elhangzott Szent László himnusszal kezdődött.

Majd a műsorvezetők köszöntötték az egybegyűlteket, közöttük Roman Kowalskit, a Lengyel Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, Halina Nabrdalikot, a Wspólnota Polska Egyesület opolei tagozatának elnökét, Csöbör Katalin országgyűlési képviselőt, Németh Szilárd országgyűlési képviselőt, Budapest XXI. kerületének polgármesterét, Dr. Budai Miklóst, az EMMI Nemzeti Támogatáskezelő Osztályának vezetőjét, Teresa Kopeć-et, a Forum Polonii Lengyel Közösségek Ausztriában szervezet elnökét, a Lengyelek Szövetsége Ausztriában szervezet tagjait, Molnár Oszkárt, Edelény Város Polgármesterét, Pfliegler Pétert, Miskolc Megyei Jogú Város alpolgármesterét, Tóthné Mihalik Katalint, Szögliget polgármesterét, Zdzisław Banašt, Siewierz polgármesterét, dr. Balázs Tamást, a Balázs & Kovátsits ügyvédi iroda képviseletében, Andrzej Kalinowskit, a Lengyel Köztársaság Budapesti Konzulátusának vezetőjét, Jarosław Bajaczykot, a budapesti Lengyel Intézet igazgatóhelyettesét, Karol Kozłowski atyát, a Lengyel Perszonális Plébánia plébánosát, valamint az ország különféle részeiből megjelent lengyel nemzeti-ségi önkormányzatok, társadalmi szervezetek képviselőit és a magyar barátokat, akik eljöttek az ünnepre. Köszönetet mondtak a Szent László Nap támogatásáért az Emberi Erőforrások Minisztériumának, Miskolc város vezetőségének, a Lengyel Köztársaság Budapesti Nagykövetségének, valamint a Bols Hungary Kft.-nek.

A rendezvény dr. Csúcs Lászlóné Halina, az Országos Lengyel Önkormányzat elnöke, egyben a lengyel nemzetiség szószólója ünnepi beszédével folytatódott:

"Hölgyeim és Uraim! Ma tizenkilencedszer gyűltünk össze Szent László, a magyarországi lengyelek védőszentjének ünnepén.

Kezdetől fogva remek alkalom volt ez arra, hogy a meglehetősen szétszórta élő lengyelek találkozzanak egymással. Az utóbbi évek során ez a találkozó egyre nyíltabbá vált, annak köszönhetően, hogy egyre többen kapcsolódtak be a közös munkába, nyújtottak segítséget a lengyel-magyar barátság jegyében, és vettek részt ünnepeinken. Ezt tükrözi a Szent László-díj nyerteseinek névsora is, amelyen egyre több magyar szerepel. Azon túl, hogy itt most egész Magyarország lengyelsége képviselteti magát Győrtől Nyíregyházáig, Szent László napját több városban is megünnepelik, hogy csak Budapest X. kerületét, Kőbányát, Edelényt, Győrt, Hajdúszoboszlót, Veszprémet, Tatát említsem. Az idén különös halálával tartozunk a magyar törvényhozásnak azért, hogy már lengyel szószóló is képviselheti érdekeinket a magyar országgyűlésen.

A mai napon nem csak ünnepe-lünk, de halát is szeretnénk adni a lengyel és magyar hatóságoknak, intézményeknek, amelyek lehetővé teszik számunkra a lengyel nyelv ápolását, hagyományaink megtartását és átörökítését a lengyel származású fiatalok számára, a lengyel kultúra magyarországi és a magyar kultúra lengyelországi népszerűsítését.

Végül, de nem utolsó sorban szeretnék köszönetet mondani a Miskolci Önkormányzatnak, különösen Kriza Ákos polgármester úrnak, aki az első pillanattól fogva lelkesen fogadta elképzelésünket arról, hogy Miskolc legyen az idei ünnepségünk színhelye, és megadott ehhez minden lehető segítséget; a Kulturális Osztály vezetőjének, Papp Ferencnek; Roman Kowalski nagykövet úrnak, aki minden helyzetben és témában segítségünkre volt, és ma is támogatja célkitűzéseink megvalósítását; továbbá mindazon polgármestereknek és szervezeteknek, lengyeleknek és magyaroknak egyaránt, akik és amik segítségünkre voltak a mai ünnepség megszervezésében, és jelenlétükkel emelik e nap fényét. Az idei év a választások jegyében folyik. Nagyon szeretném, ha az elkövetkező Országos Lengyel Önkormányzat képviselőtestülete abban a szellemben folytatná a tevékenységét, amelyet hosszú évek során kialakítottunk, továbbfejlesztené muzeális, oktatási és közművelődési intézményeinket, és nem feledkezne meg a Derenki Emlékhelyről. Tisztelt Vendégeink! Ünnepe-lünk együtt jó hangulatban, és annak reményében, hogy a magyarországi lengyelek a jövőben egymással karöltve folytatják a megkezdett munkát. Éljen a lengyel-

-magyar barátság!"

Személyesen nem tudott részt venni az ünnepségen Piotr Zientarski szenátor, a Lengyel Köztársaság Szenátusa mellett működő Külhoni Lengyelség Bizottságának tagja, az Országos Lengyel Önkormányzat elnökének címzett levelét a műsorvezetők olvasták fel:

„Tisztelt Elnök Asszony! A közeledő Magyarországi Lengyelség Ünnepe – Szent László Nap – alkalmából szeretném átadni Önöknek a legjobb kívánságaimat, kívánom, hogy nagyon

Szent László Nap, a Magyarországi Lengyelség Napja 2014. június 28. - Miskolc

büszkék legyenek lengyel gyökereikre, hogy sikeresen ápolják és őrizzék a lengyel kultúrát és a hagyományokat, valamint, hogy továbbra is erős szálakkal kötődjenek Lengyelországhoz. Kívánom Önöknek, hogy méltó képviselői legyenek hazánknak Magyarországon, hogy sikeresek legyenek az új hazájukban, mert ezzel segítik Lengyelország pozitív képének kialakítását külföldön. Nagy sajnálatomra, annak ellenére, hogy a Szenátus Elnöke delegált az ünnepségükön való részvételre, számos parlamenti kötelezettség nem teszi lehetővé, hogy idén is Önökkel együtt ünnepeljek. Örömteli ünneplést kívánok, baráti üdvözlettel: Dr. Piotr B. Zientarski”

Majd Roman Kowalski lengyel nagykövet, Pfliegler Péter, Miskolc alpolgármestere és Zdzisław Banaś, Siewierz polgármestere szolt az ünneplő közönséghez, Longin Komołowski szenátor, a Wspólnota Polska Egyesület elnökének levelét pedig Halina Nabrdalik, az egyesület opolei tagozatának elnöke olvasta fel.

Az ünnepség Menyhárt Szabolcs előadásában Szent Lászlóról szóló történetekkel és Arany János Szent László legendája c. versével folytatódott.

Az irodalmi kitekintés után az ünnepélyes díjátadó következett, a díjakat dr. Csúcs Lászlóné Halina adta át.

Az Országos Lengyel Önkormányzat a Szent László-díjat – több lengyel nemzeti önkormányzat és társadalmi szervezet javaslata alapján – idén Németh Szilárdnak, Budapest XXI. kerülete (Csepel) polgármesterének adományozta.

„Már több éve folytatja lengyelbarát tevékenységét, olyan projektek kezdeményezője és megvalósítója, amelyeknek nagy szerepük van az értékes és tartalmas magyar-lengyel kapcsolatok megteremtésében és fenntartásában, többek között: park létesítése és a Popiełuszko-harangláb felállítását, az egyik csepeli utca Popiełuszkóról való elnevezése, Popiełuszko atya emléktáblájának felállítását. A csepeli önkormányzat épülete előtt kültéri kiállítás emlékezteti a járókelőket a Szczecin városa által 1956-ban Csepelnek nyújtott segítségre, az önkormányzat épületének falán lévő emléktábla pedig emléket állít a csepeliek által az 1920-as lengyel-bolsevik háború során a lengyel hadsereg számára nyújtott segítségnek. Csepel intenzív testvérvárosi kapcsolatokat ápol több lengyel várossal (Kielce, Wołomin, Szczecin).

Kezdeményezője annak, hogy a jövő évi magyar-lengyel barátság napja ünnepségeinek a magyar főváros adjon helyet.”

Németh Szilárd beszédben köszönte meg a díjat.

A Magyarországi Lengyelekért Emlékérmét, ugyancsak több lengyel nemzeti önkormányzat és társadalmi szervezet javaslata alapján, az idén az Isaszegi Múzeumbarátok Körének, Bárkányi Wiesławának és Tamásnak, valamint Molnárné Cieśliewicz Elżbietának adományozta.

„A Múzeumbarátok Köre már 1971 óta együttműködik a Magyarországi Bem József Lengyel Kulturális Egyesülettel, az együttműködés kezdeményezője Domszky Pál, az Egyesület és a Történelmi Emlékek Bizottságának tagja, valamint Szathmáry Zoltán, az isaszegi múzeum igazgatója volt. Hagyományosan minden évben megemlékeznek Isaszegen az isaszegi csatáról,

melyben 1500 lengyel katona harcolt a magyar honvédekkel vállvetve. Az itt elesett lengyel katonák, valamint parancsnokuk, Józef Wybicki tábornok emlékére két emléktáblát, valamint az Ismeretlen Katona síremlékét állították fel. A csata napján már néhány éve az Isaszegi Történelmi Napok keretében megrendezik a csata rekonstrukcióját. 10 éve a Múzeumban megrendezik a Lengyel Napokat. A Múzeumbarátok Köre már 40 éve támogatója a lengyel kultúrának, történelemnek, a történelmi emlékek védője és ápolója. A múzeumban létrehozott kiállítás és a katonasírok gondozása is ennek a szervezetnek a munkáját dicséri.”

A díjat Szathmáry Zoltán, az Isaszegi Múzeumbarátok Körének elnöke és Szendrő Dénes vette át.

Bárkányi Wiesława és Tamás: „A házaspár együttműködött Nyíregyháza és Rzeszów testvérvárosi szerződésének létrejöttében, és továbbra is részt vesz a testvérvárosi kapcsolatok ápolásában. 1998-ban megalapította Nyíregyházán a

Lengyel Nemzeti önkormányzatot, melynek azóta is a tagjai. 16 éve társadalmi munkában dolgoznak azon, hogy továbbra is fejlődjenek a magyar-lengyel kapcsolatok. Számos lengyel ünnepség és rendezvény kezdeményezői és megrendezői, amivel hozzájárulnak a lengyel kultúra terjesztéséhez a magyarok között. 2011-ben az ő közreműködésükkel alakult meg Nyíregyházán a nagy népszerűségnek örvendő Dalárda kórus.”

Molnárné Cieśliewicz Elżbieta: „2000 óta nyugdíjba vonulásáig elnöke volt a Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesületének, 2003 és 2013 között pedig betöltötte a Lengyel Ház vezetőjének a funkcióját is. Jelenleg a Szent Adalbert Egyesület elnökhelyettese. Emellett évek óta a Lengyel Templom mellett működő Plébániai Tanács tagja, valamint a Szent Kinga kórus vezetőségi tagja.”

Az OLÖ a Magyarországi Lengyelek Különdíját a Polska Drenka együttesnek adományozta.

Sárközi Edit, fot. Sárközi Edit, B. Pál

A Szent László napi ünnepség margójára

A magyarországi lengyelség hagyományos, Szent László királyhoz kötődő ünnepsége, összetartozást erősítő napja évről évre változó helyszínen, változó résztvevői körrel és változatos műsorral kerül megrendezésre az Országos Lengyel Önkormányzat szervezésében. Kérdezhetnénk, hogy mi itt a hagyomány és tradíció, ha mindig minden változik?

A tradíció az, hogy ezt az ünnepet 19. alkalommal is meg tudtuk rendezni és tradíció az a szellemiség, ami áthatja ezt az ünnepet.

Egy külön történet az is, ahogyan a Szent László Nap minden egyes évben formát ölt. A szervezési kérdések, a helyszín adottságai és nem utolsósorban a résztvevők bejelentkezése teszi izgalmas filmmé a folyamatot.

A 2014. évi ünnepséget 180-200 fő részvételére terveztük a visszajelzések alapján. A rendezvény hetén már 250 főnél, előtte két nappal pedig 320 főnél tartott a várható résztvevők száma. Miután mindenki helyet foglalt a szabadtéri színpad székein, a rendezők 405 embert tudtak megszámolni. Ez az, amiért érdemes volt megszervezni az eseményt!

Nyomon lehet követni az egyes személyiségek hatását, az ünnepet erősítő szerepét mind az előkészítésben, mind a megvalósításban. Karol Kozłowski atya személyisége képes volt az ünnepi misére teljesen megtelt templomot áthatni, a lovagkirály erkölcsösségét és az ünnep fényét átadni a megjelenteknek.

Egymástól teljesen különböző polgármesterek, akik területén a lengyelséget megbecsülik és tisztelik – úgy mint Szögliget, Edelény, Csepel, és még természetesen sorolhatnánk – jelenlétükkel kifejezték kötődésüket a lengyelséghez.

Az igazán felemelő az, hogy ez a kötődés nem csak szóbeli, hanem tettekben is megnyilvánul. Például Molnár Oszkár, Edelény polgármestere saját rendezvényükről táncsoporttal és zenekarral érkezett, jelentősen színesítve a programot.

A Poros Andrásné Jolika vezette küldöttséggel – mely kezdetben 9 fős volt, de nagy örömről végül közel 30-an érkeztek – eljött a Drenka Polska is, jelezve, hogy a Szent László nap nem maradhat eredeti népzenei motívumok nélkül.

Az ünnepségen első alkalommal megjelenő hajdúszoboszlói katonai hagyományörző egyesület lovagai Nagy Géza vezetésével tökéletes keretet adtak – a Wysocki Légiónak díszőrségével közösen – a templomból a színházba történő felvonulásnak, majd a színpadi köszöntőknek.

Jelen voltak érdeklődő magánszemélyek, akik a Miskolci Színház falára kiragasztott 2 méteres plakátról értesültek az eseményről és természetesen a nemzetiségi önkormányzatok képviselői is az ország különböző vidékeiről. Külön köszönet illeti Fekete Dénest, a Miskolci Lengyel Önkormányzat képviselőjét, aki komoly egészségügyi problémái ellenére is eljött, mert úgy érezte, hogy ott a helye.

A hivatalos program beszédei, a díjátadások, a zenekarok és a fellépők egy közel 3 órás műsort adtak össze, ami a szokásosnál hosszabbnak tekinthető, de a közönség díjazta az előadást. A rendezvény utáni fogadás igazi kárpótlás volt a terven felüli „ülömunkáért”.

Végül, de nem utolsósorban szót kell ejteni arról a gondoskodó együttműködésről, amelyet a házigazda Miskolc városától kaptunk. Papp Ferenc mint a polgármesteri hivatal Kulturális osztályának vezetője biztosan nem gondolta volna április környékén, hogy nemcsak a helyszínnel történő egyeztetésben, a szükséges szállás megtalálásában, az ellátást szervező céggel történő kapcsolattartásban, az érkező járművek parkolásának biztosításában, a plakátok megfelelő helyének kiválasztásában kell segítenie, hanem extrém feladatai is lesznek.

Legjellemzőbb az extrémításra talán az volt, amikor az ünnepség után kiderült, hogy a hajdúszoboszlói delegáció nem a megfelelő helyen hagyta autóját, és két méteres vaskapu választja el őket a hazautazástól. Nem volt egyszerű a Balaton felé tartó gondnokot autójából visszavarázsolni Miskolc belvárosába, ahol aztán elkerekedett szemmel nézte, ahogy pajzsos, lándzsás, kardos emberek pattannak, na nem lóra, hanem a kormánykerék mögé.

Összefoglalva: nagyon sok embernek tartozunk köszönettel a Szent László Nap sikeres megrendezésért, de legnagyobb köszönettel talán mindazoknak tartozunk, akik nem feledték el lengyelségüket, illetve a lengyelség iránti szimpátiájukat, és megtisztelték e napot jelenlétükkel.

Lapis Balázs, szerk.

Z listu Longina Komołowskiego, prezesa Stowarzyszenia "Wspólnota Polska":

„Szanowni Państwo, Uczestnicy i Organizatorzy Dnia Polonii Węgierskiej (...) stosunki polsko-węgierskie mają status szczególny, zaś w Europie Środkowej nie ma innych, równie bliskich sobie nacji, żyjących tyle wzajemnej sympatii i tak solidarnych wobec wyzwań stawianych przez historię. Naszą rolę jest przekazać nam dziedzictwo utrzymać i pomnożyć, a rolę szczególną w tym dziele przypada węgierskiej Polonii. (...) Polacy na Węgrzech kultywują bez przeszkód i z wielkimi sukcesami swoją kulturę i język, dzieląc serce między dwie bliskie sobie ojczyzny. Z satysfakcją i spokojem możemy myśleć o przyszłości. Polska ma na Węgrzech znakomitego, zbiorowego „społecznego” ambasadora, który jest gwarantem naszej przyjaźni w przyszłości. Wybitny węgierski pisarz Sándor Márai stwierdził, że Węgrzy to najbardziej samotny naród w Europie. Pozwalamy sobie żywić nadzieję, że dzięki obecności naszych rodaków na Węgrzech, samotność ta jest i będzie w przyszłości nieco mniej dolegliwa.”

16 czerwca z wizytą na Węgrzech przebywał Prezydent RP Bronisław Komorowski, który w Budapeszcie wziął udział w obchodach 25. rocznicy ponownego pogrzebu Imre Nagya. W uroczystości uczestniczyli prezydenci państw Grupy Wyszehradzkiej, a także Niemiec. Na cmentarzu Rákoskeresztúr na

współpracy polsko-węgierskiej oraz aktywnym propagatorem jej parlamentarnego wymiaru. KRZYŻEM KAWALERSKIM ORDERU ZASŁUGI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ odznaczono: Gézę BUDA, który jest jedną z najbardziej rozpoznawalnych postaci z czasów opozycji antykomunistycznej na

Prezydent Komorowski na Węgrzech

grobie Nagya złożone zostały kwiaty. Prezydenci odwiedzili też Muzeum "Dom Terroru". Podczas wizyty Bronisław Komorowski odznaczył obywateli Węgier zasłużonych dla rozwoju relacji polsko-węgierskich i opozycji demokratycznej na Węgrzech. Odznaczenia wręczono w Ambasadzie Polskiej, a otrzymali je: KRZYŻ KOMANDORSKI ORDERU ZASŁUGI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ Mária WITTNER - bohaterka węgierskiego powstania 1956 roku. To symboliczny polski gest wobec symbolicznej na Węgrzech postaci, w kontekście naszej wspólnoty losów i wspólnych doświadczeń '56 roku. KRZYŻE OFICERSKIE ORDERU ZASŁUGI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ otrzymali: Klára ANTALL JÓZSEFNÉ FÜLEPP - kultywuje wielkie, propolskie tradycje rodziny Antalów. Centrum Wiedzy Józsefa Antalla, którym kieruje pani

Węgrzech. Bardzo wiele spraw i idei z tamtych czasów wiąże go z naszym krajem. Był między innymi założycielem polsko-węgierskiej "Solidarności" i jednym z jej najaktywniejszych członków. Odznaczony medalem Solidarności był jednym z inicjatorów niesienia pomocy dla Polaków, organizował liczne transporty żywności, materiałów czy leków do Polski. Jest symbolem naszej wielowymiarowej, sprawdzonej w najtrudniejszych momentach historii, wyjątkowej przyjaźni polsko-węgierskiej. Edith HÉJNÉ ANTALL - siostra premiera Józsefa Antalla, z niezwykłą pieczołowitością walczy o zachowanie dziedzictwa swojego bohaterskiego ojca, Józsefa Antalla seniora i pamięci o wyjątkowych czasach przyjaźni naszych narodów. Niezwykle życzliwa Polsce i Polakom, bezinteresownie dzieli się materiałami archiwalnymi, dokumentami i wspomnieniami z tamtych lat. Między innymi

Klára realizuje wyjątkowo cenne projekty i dla relacji polsko-węgierskich, i dla całego regionu Europy Środkowej. Halina CSÜCS LÁSZLÓNÉ - rzecznik narodowości polskiej w nowo wybranym węgierskim Zgromadzeniu Narodowym, przewodnicząca Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech. Osoba wyjątkowo aktywna, realizująca ważne i cenne projekty na rzecz umocnienia pozycji Polaków na Węgrzech, najlepiej rozumianej promocji Polski i Polaków poza granicami. Jest niezwykle oddana swojej misji - działa zawsze na rzecz Polski, Polaków oraz współpracy i przyjaźni polsko-węgierskiej. János HORVÁTH - były marszałek Senior węgierskiego Parlamentu, człowiek o wyjątkowej biografii. Od lat młodości walczył o wolność, często także dosłownie, aresztowany przez Gestapo, prześladowany przez reżim komunistyczny, aktywny uczestnik walk Rewolucji Węgierskiej w 1956 roku, jeden z członków Parlamentarnej Grupy Przyjaźni Polsko-Węgierskiej (IPU), pomysłodawca i animator wielu ważnych projektów w zakresie

dzięki jej zaangażowaniu i życzliwości udało się odtworzyć i skatalogować obraz życia polskich uchodźców na Węgrzech (II Tomy Albumów "Pamięć. Polscy uchodźcy na Węgrzech 1939-1946"), który stanowi jeden z cenniejszych materiałów dokumentalnych o tamtych czasach. Gábor TÓTHA - byłego posła do Węgierskiego Zgromadzenia Narodowego i byłego przewodniczącego Parlamentarnej Grupy Przyjaźni Polsko-Węgierskiej (IPU), a w poprzednich kadencjach parlamentu bardzo aktywnego członka tej Grupy. Angażuje się i w niewielkie lokalne projekty, przypominające o tradycji przyjaźni polsko-węgierskiej, ale i w projekty o skali krajowej, jak choćby przygotowywane co roku obchody kolejnych rocznic polskiego uchodźstwa na Węgrzech. To wyróżnienie to podziękowanie za wiele lat jego wysiłków na rzecz umacniania społecznego wymiaru relacji polsko-węgierskich.

(b. fot. B.Pál)

Komorowski elnök úr magas állami kitüntetések adott át Budapesten

A két nép együttműködésének terén tett erőfeszítések és a szabadságért vívott harc elismerését jelentik azok az érdemrendek, melyeket a lengyel államfő a budapesti lengyel nagykövetségen kiosztott. Idén júniusban, akár Lengyelországban, Magyarországon is számos megemlékezés, ünnepség zajlott a rendszerváltás 25. évfordulója alkalmából. Ennek apropójából látogattak Magyarországra Németország és a visegrádi országok államfői, és június 16-án közösen részt vettek a megemlékezésen, melyet Nagy Imre és mártírtársai újratemetésének negyedszázados évfordulója kapcsán tartottak.

Ugyanezen a napon délután Bronisław Komorowski lengyel köztársasági elnök személyesen adott át magas állami kitüntetések olyan magyarok számára, akik a magyar-lengyel együttműködés területén, a két nép barátságának jegyében kimagasló tevékenységet végeztek.

Wittner Mária, egykori fideszes országgyűlési képviselő, 1956-os halálra ítélt Lengyel Köztársaságért Érdemrend parancsnoki keresztje kitüntetésében részesült. A Lengyel Köztársaságért Érdemrend tiszti keresztjét kapta meg Antall Józsefné Fülepp Klára, a néhai miniszterelnök özvegye, az Antall József Tudásközpont alapítója. Szintén a Lengyel Köztársaságért Érdemrend tiszti keresztjét vette át Dr. Csúcs Lászlóné Halina, az Országos Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, aki kiváló eredményeket ért el Lengyelország határon túli népszerűsítésében. Ugyanebben a kitüntetésben részesült Horváth János, az Országgyűlés volt korelnöke, az 1956-os forradalom és szabadságharc aktív résztvevője, aki az Interparlamentáris Unió magyar tagozatának vezetője volt.

Buda Géza, a rendszerváltás előtti magyar demokratikus ellenzék egyik képviselője, aki a nyolcvanas években élelmiszer- és gyógyszer szállítmányokat juttatott ki Lengyelországba, a Lengyel Köztársasági Érdemrend lovagkeresztjét kapta meg. Ugyanebben a kitüntetésben részesült Héjjné Antall Edith, a néhai miniszterelnök testvére, aki apja, idősebb Antall József örökségét ápolja.

A kitüntetését a lánya, Héjj Klára vette át. Ugyanebben a kitüntetésben részesült Tóth Gábor, egykori fideszes országgyűlési képviselő, az Interparlamentáris Unió magyar tagozata lengyel-magyar baráti csoportjának volt elnöke és több parlamenti cikluson át aktív tagja.

A lengyel elnök megköszönte a kitüntetettek eddigi munkáját, és azt kérte tőlük, hogy továbbra is tevékenykedjenek a két ország javára. „Számunkra, lengyelek és magyarok számára természetes, hogy létezik egyfajta lengyel-magyar sorsközösség, és ezt a 19. század óta érezzük, amikortól valamennyi szabadság felé törő megmozdulásban közösen részt vettünk. Azt hiszem, hogy ezek a kitüntetések, amik a magyar-lengyel kapcsolatok ápolásáért tett erőfeszítések elismerését jelentik, a szabadsághoz vezető úton tett lépések elismerését is kifejezik, mert valamennyi erőfeszítés, ami az egyik nemzet szabadságáért történt, azt a másik országért is történt” – mondta beszédében a lengyel köztársasági elnök.

„Amikor ezeket a kitüntetések át vesszük az elnök úrtól, mi heten, arra gondolok, hogy a lengyel nép kitünteti a magyar népet” – fogalmazott Horváth János, amikor a díjazottak nevében köszönetet mondott az elismerésekért. Kiemelte a lengyelek és a magyarok összetartozásának fontosságát és a két nép barátságának évszázadokra visszanyúló gyökereit.

KMA

Antall Józsefné Fülepp Klára – A Lengyel Köztársasági Érdemrend Tiszti Keresztjének birtokosa

Bronisław Komorowski, lengyel köztársasági elnök június 16.-i, hivatalos magyarországi látogatása keretében a budapesti lengyel nagykövetségen magas állami kitüntetések adományozott a magyar-lengyel kapcsolat területén kiváló eredményeket elért személyeknek, valamint a magyar demokratikus ellenzék képviselőinek. Közülük Antall Józsefné Fülepp Klára a Lengyel Köztársasági Érdemrend Tiszti Keresztjét kapta a következő méltatással: „Antall Józsefné Fülepp Klára az Antall-család Lengyelország iránti elkötelezettségének őrzője és táplálója. Mindennapi tevékenységét az érzelmeket sugárzó, ugyanakkor nagyon is céltudatos munka jellemzi, amellyel hozzájárul a régió és a lengyel-magyar kapcsolatok értéktérítő fejlesztéséhez. Az általa vezetett Antall József Tudásközpont kezdeményezései a kétoldalú lengyel-magyar kapcsolatokat és az egész közép-európai régió szempontjából rendkívüli értéket képviselnek”.

- Sok szeretettel gratulálok a kitüntetéséhez! Gondolta-e valaha, hogy egy ilyen magas lengyel elismerésben részesül?

- Soha nem gondoltam rá - ez biztos -, és egyáltalán arra sem, hogy Lengyelország államfőjével megismerkedem, kezét fogok vele, és őtől kitüntetést kapok - nagyon nagy élmény jelent az életemben!

- Bizonyára nem idegenek öntől a lengyelek, a lengyel kultúra, a családjában is találkozhatott ezekkel a fogalmakkal, hiszen köztudott, hogy az apósa, id. Antall József sok évig foglalkozott a lengyel menekültekkel, és bizonyára a férje, Antall József miniszterelnök is szimpatizált velük.

- A történelemből már ismertem a két országot összekötő közös pontokat, de a lengyel néppel való szoros kapcsolattal az Antall-családba kerülésemtől ismerkedtem meg. Főként a férjem mesélt nekem a legtöbbit ezekről az ügyekről, aki a II. világháború alatt már olyan korban volt, hogy az édesapja mellett részt vehetett számos, lengyelekkel kapcsolatos találkozón és programon - id. Antall József még a táborokba is elvitte a fiát. Ezáltal kerültem teljesen képbe a II. világháborús történetekkel, s arról, hogyan segített az apósom a lengyel menekülteken.

- Amikor Antall József miniszterelnök lett, akkor is szóba kerültek a lengyel kapcsolatok?

- Hogyne! Már említettem, hogy a történelemben sokszor összekapcsolódott a két nemzet sorsa, s hála Istennek, ezen a ponton is összekapcsolódott újra. De el kell azt is mesélnem, hogy amikor a fiaink tinédzserkorba kerültek, a férjem első dolga volt arról gondoskodni, hogy elutazzunk együtt Lengyelországba. Sok mindent megmutatott nekünk azok közül a látnivalók közül, amelyeket ő már ismert - korábban járt már Varsóban és Krakkóban. Óświęcim-be is ellátogattunk - nagyon megrázó élmény volt. Fontosnak tartotta, hogy a fiaink megismerjék Lengyelországot és közel kerüljenek a lengyelekhez, a lengyel kultúrához. Miniszterelnöksége alatt sajnos a betegsége miatt már csak a hivatalos, 24 órás külföldi utakra tudott elmenni,

némelyikre én is elkísértem - Lengyelország nem szerepelt ezek között. A fiaim folytatják a családi tradíciót; ők is fontosnak tartják és ápolják a lengyel-magyar barátságot. Szeretnék még egy személyes dolgot elmondani a lengyelekkel kapcsolatban: a lakásomban a fő helyen Stefan Filipkiewicz Tátrát ábrázoló festménye látható, amelyet a férjem szüleitől kaptunk, amikor összeházasodtunk - ez volt a nászajándékuk. Ők pedig a festőművésztől kapták, akit azután sajnos kivégeztek a németek. Nagyon szeretem ezt a képet, gyönyörű, bárki jön hozzám megcsodálja, és akkor mindenkinek elmesélem a művész tragikus történetét.

- Mit jelent önnek az, hogy Bronisław Komorowski köztársasági elnök úr éppen egy hazánk életében sorsfordító napon, Nagy Imre és mártírtársai újratemetésének 25. évfordulóján adta át az elismeréseket?

- Ez megint annak a jele, hogy milyen mértékben fonódott össze a két nép történelme, és úgy látom, hogy az elnök úr erre odafigyelt.

Sárközi Edit

Interjú Buda Gézával a lengyel érdemrendek kiosztásának napján

A lengyel köztársasági elnök, Bronisław Komorowski, amikor a rendszerváltás 25. évfordulója alkalmából rendezett ünnepség kapcsán Budapesten tartózkodott, a Lengyel Köztársaságért Érdemrend lovagkeresztjével tüntette ki Buda Gézát. Buda Géza az 1980-as években a magyarországi demokratikus ellenzék kiemelkedően aktív tagja, a Lengyel-Magyar Szolidaritás alapítója volt. Számos szálon kötődik Lengyelországhoz, a lengyelekhez, rendkívül fontosnak tartja a lengyel-magyar barátság hagyományát, ennek jegyében tevékenykedett és tevékenykedik. A díj ünnepélyes átadása után beszélgettünk személyes, gyermekkoráig visszanyúló kötődéséről Lengyelországhoz, barátságáról, lengyelekről, magyarokról.

- Mit érzett, amikor megtudta, hogy megkapja ezt a kitüntetést?

- Arra gondoltam, hogy ezt mások nevében is megkapom. Főleg azokéban, akik már nem élnek... Most azért vacillálok egy kicsit, mert nehéz neveket mondani, mert még valakit kihagyok, de muszáj megemlítenem Kerényi Gráciát, Bence Györgyöt, Krassó Györgyöt, Zsille Zoltánt, akik már nem élnek, és nem részesülhettek ebben a kitüntetésben, és nagyon sokat tettek a lengyel-magyar barátságért.

- Mikor kezdték el érdekelni a lengyelek, Lengyelország?

- Tulajdonképpen már a családból jött a lengyelekhez való vonzalom. Tartottuk a hagyományt, miszerint „magyar-lengyel két jó barát”. Apám vállalatigazgató volt, és a krakkói szocialista testvérvállalat igazgatójával tanulmányutakon ismerkedtek meg, összebarátkoztak. Sokat nyaraltunk náluk, így már gyerekkoromban megismertem valamennyire Lengyelországot. Volt egy emlékeztető esemény. Egyik alkalommal Zakopanében nyaraltunk, 1967. volt, és a vendéglátónk megkérdezte, hogy nincs-e kedvem Krakóba menni. Mondta, hogy vigyek néhány követ a Tátrából a hátizsákomban. Aznap este kimentünk ott egy térre, ahol az akkori krakkói érsek, a későbbi János Pál pápa kezdeményezésére három keresztet állítottak fel - úgy emlékszem, hogy hármat, de meglehet, hogy csak egyet. A szocialista lakótelepen nem épülhetett templom, ezek a keresztok jelölték a helyet, ahová az emberek fel szeretnék volna építeni. Nekem nagyon nagy élmény volt, hogy az a rengeteg ember hozta a köveket. Én is tettem le, tizenegy-két évesként, egy-kettőt. Elég nagy rendőri

készség volt, de végül nem történt atrocitás. És igaz, hogy másfél évtizeddel később, de csak elkészült az a templom.

- Meséljen a Magyar-Lengyel Szolidaritásról, arról, hogy mit tett a magyarok, a lengyelek és kapcsolataik javára!

- Amikor a Szolidaritás létrejött, kereste az együttműködési lehetőségeket a magyar ellenzékkel. A magyarországi, nyíltan ellenzéki szerveződésekhez képest a lengyel Szolidaritás hatalmas volt. Kisebbség-nagyobb dolgok történtek. Szerveztünk közadakozásból lengyel gyerekeknek nyaralást, amit a második évben már, amikor Lengyelországban hadiállapot volt, nem sikerült létrehozni. Csak az adományokat sikerült kijuttatni, azt is nehezen. A hadiállapot idején, akkor az első pár napban Budapesten keresztül jutottak ki a hírek Lengyelországból a világba. Nehéz lenne végigmondani annak a tíz évnek a történetét, ami a Szolidaritás létrejöttétől az első szabad választásokig tartott. Érdemes még megemlíteni, hogy amikor Lengyelországban volt a részlegesen szabad választás, akkor még nagyon sok lengyel vendégmunkás dolgozott itt, akik szavazhattak, és itt is szerveztünk egy kis kampányt a Magyar Szolidaritás Állampolgári Bizottságának a jelöltjével. Az ellenzéki kapcsolatokban mindig volt valami közös esemény, a magyar forradalom 30. évfordulójára közös nyilatkozatot adtak ki a lengyelek, magyarok és aztán a csehszlovák, német ellenzékiek is csatlakoztak hozzá. Számunkra mindig minta volt Lengyelország a kommunizmus elleni harc szempontjából.

- Mit gondol, egyformán él-e a magyar-lengyel barátság hagyománya lengyelekben és magyarokban?

A 70-es években jazz koncertekre jártam Lengyelországba - számunkra Lengyelország az egy szabadabb ország volt. Szeretünk hegyet mászni a Tátrában, és mindig inkább átmentünk a hegység jobb, színesebb, gazdagabb oldalára - Zakopanéba szívesebben mentünk, mint Szlovákiába, mert ott jobb volt a légkör. Az is közrejátszott ebben, hogy az emberek máshogy viszonyultak a magyarokhoz Zakopanében. Magyar részről nem viszonzoztuk ezt. A lengyelek jobban tartják a barátság hagyományát. Ebben annak is szerepe van, hogy a 80-as évek elején, a Szolidaritás idején nagyon sulykolták, hogy a lengyelek nem dolgoznak, csak üzletelni jönnek ide, és ez akkor nagyon hatott a közhangulatra. De pozitív példa is van. Volt, hogy, amikor 1981-ben illegális volt a lengyel gyerekek itteni nyaraltatása, a Szolidaritás mazóviai szervezete szedte össze azokat a szegény sorsú gyerekeket, akiket egy magyar szervezettel egy kis balaton-felvidéki faluba vittünk. És akkor - a magyarok - még a harmadik faluból is eljöttek, annak ellenére, hogy ez nagyon szegény vidék volt még, ki egy birkával, ki egy kosár zöldbabbal. Úgyhogy akkor még Magyarországon is élénken élt a barátság hagyománya. Remélem, hogy a jövőben újra viszonzni tudjuk a lengyelek barátságát.

Karaba Márta Alexandra

Spotkanie miast partnerskich i polskie akcenty na Festiwalu Wody, Muzyki i Kwiatów w Tata

W dniach od 27 do 29 czerwca w Tata odbywał się Festiwal Wody, Muzyki i Kwiatów, a poprzedziło go uroczyste spotkanie miast partnerskich Tata, podczas którego obchodzono 10-lecie współpracy polskiego Pińczowa i Tata. Na czele polskiej delegacji stał burmistrz Pińczowa, Włodzimierz Badurak, a gospodarzami uroczystości była rada miasta Tata. Do udziału zaproszono również gości z Esztergomu i Tatabányi.

Spotkanie 27 czerwca zainaugurowała prezentacja dyrektora Instytutu Polskiego w Budapeszcie, Katarzyny Sitko na temat 75 lat działalności IP i nadal bardzo aktywnych polsko-węgierskich relacji kulturalnych. Koordynator ds. zagranicznych kontaktów gospodarczych w węgierskim Ministerstwie Spraw Zagranicznych i Handlu, Zsolt Becsey wygłosił wykład na temat współpracy gospodarczej Polski i Węgier. Ambasador Roman Kowalski podkreślił w swoim wystąpieniu znaczenie wymiaru społecznego naszych relacji, w tym także współpracy regionów i miast, realizujących zadanie umacniania przyjaźni Polaków i Węgrów, wzajemnego promowania regionów, regionalnej kultury, historii, gospodarki i co szczególnie cenne, umacniania kontaktów najmłodszego pokolenia.

Burmistrzowie Tata i Pińczowa podpisali dokument o następującej treści: „My, burmistrzowie Pińczowa i Tata wierzymy, że nasze kontakty partnerskie, opierające się na wzajemnym szacunku i na poszanowaniu miejscowych tradycji, przyczyniają się do umacniania tysiącletniej przyjaźni polsko-węgierskiej oraz do poznania i zrozumienia z wieku na wiek spletającej się wspólnej historii i spuścizny kulturowej, dlatego zapewniamy, że w przyszłości wszelkimi siłami będziemy wspierać rozwijanie i pogłębianie kontaktów między mieszkańcami Pińczowa i Tata i w dniu dzisiejszym uroczystie odnawiamy zawarte przed 10 laty porozumienie o współpracy pomiędzy naszymi miastami”.

Ponadto w uznaniu zasług związanych z organizacją i koordynacją kontaktów partnerskich pomiędzy Pińczowem i Tata, Samorząd miasta nadał tytuł Honorowego Obywatela miasta Tata Alicji Pełce z Pińczowa.

Tego samego dnia w Sali Rycerskiej miejscowego Muzeum ambasador RP Roman Kowalski otworzył wystawę malarstwa członków Forum Twórców Polonijnych na Węgrzech: Romany Berkeczné Juskiewicz, Olgi Bloch, Krystyny Wieloch Varga i Zenobii Siekierskiej pt. „Wody i kwiaty”. Wystawa powstała dzięki pomocy Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii, a jej dyrektorem József Virágh i trzy autorki obrazów byli obecni na vernisazu, który fachowym wprowadzeniem opatrzyła historyk sztuki Marta Trojan. Wystawa była czynna do połowy lipca br.

Znaczącym elementem obchodów był konkurs przeprowadzony wśród młodzieży szkół średnich w Tata, dotyczący znajomości województwa świętokrzyskiego. Zwycięzcom władze Pińczowa ufundowały tygodniowy pobyt w tym mieście.

29 czerwca w kościele świętego Krzyża w Tata odbyła się uroczysta polsko-węgierska msza święta, którą sprawowali księża Karol Kozłowski SChr., proboszcz Polskiej Parafii Personalnej na Węgrzech i Tamás Smudla, proboszcz miejscowej parafii. Podczas mszy został poświęcony obraz Bożego Miłosierdzia, który jest darem ufundowanym kościołowi przez Tatański Samorząd Narodowości Polskiej. Również w niedzielę na scenie festiwalowej wystąpiły zespoły młodzieżowe z Pińczowa i ZPiT „Kielce”.

Niewątpliwie zarówno spotkanie miast partnerskich, jak i towarzyszące temu wydarzeniu inne polskie akcenty to także wielki sukces tamtejszego SNP, który był współorganizatorem szeregu imprez, a w Tata pod przewodnictwem Marii Broś istnieje od 2002 roku i w swojej działalności bardzo wiele uwagi poświęca właśnie polsko-węgierskiej współpracy partnerskiej, zarówno z Pińczowem, jak i władzami Województwa Świętokrzyskiego.

(b., fot. Zs. Hunyáné Izsáki)

Wycieczka do Sanoka

Od 23 do 26 czerwca byliśmy na wycieczce samochodowej w Bieszczadach. Wycieczkę, w której brały udział rodziny polonijne oraz uczniowie Szkoły Polskiej na Węgrzech zorganizował Narodowosciowy Samorząd Polski z Újpestu. Zwiedziliśmy Hutę Szkła w Krośnie, Muzeum Lamp Naftowych w Jasle, Sanok, który słynie przede wszystkim z pięknego skansenu, przedstawiającego współczesnym życie w dawnej wsi galicyjskiej.

Duże wrażenie zrobił na nas Ogród Biblijny Caritasu w Myczkowicach oraz miniaturowe cerkwie. Mielśmy też okazję zwiedzić elektrownię na Solinie i popływać statkiem.

Okolice Sanoka, jak i Bieszczady są bardzo zielone, a bogate gospodarstwa agroturystyczne zapraszają na kielbaski przy ognisku, z czego chętnie skorzystaliśmy. Wszyscy wróciliśmy zdrowi i pełni sił, nasyceni nieskażonym powietrzem bieszczadzskich gór. Obiecaliśmy sobie powrócić tam za rok.

Asia Priszler, fot. A. Faragó

Eger: „10 lat solidarności 1979 – 1989”

23 czerwca w Egerze w Bibliotece im. Sándora Bródy otwarta została wystawa „10 lat Solidarności 1979 - 1989”. Otwarcia dokonała pani Katarzyna Sitko – dyrektor Instytutu Polskiego oraz dr Erzsébet Löffler – dyrektor Muzeum Archidiecezji Egerskiej.

(inf. SNP Eger)

A Harmat Általános Iskola és a gliwicei Filomata Általános Iskola baráti kapcsolatot ápol egymással. Ez a barátság tavaly kezdődött, amikor a mi kőbányai iskolánk ellátogatott hozzájuk, Gliwicebe.

A NEMZETI BARÁTSÁG NAPJA

A meghívást viszonzta a Harmat Általános Iskola. Nálunk is, épp úgy, mint lengyel vendéglátóinknál, családoknál lettek elszállásolva a vendégek, ezzel még jobban erősítve a közvetlen, családi hangulatot. A tanulóknak 9 órakor kellett az iskolában összegyűlniük, itt zajlottak a foglalkozások. A különböző programok – színelőadás, bábjáték stb. – témája közös volt: az erőszakmentes kommunikáció. Ilyen témában nyert a két iskola egy EU-s pályázaton, ennek segítségével valósulhatott meg a program.

Az esemény zárásaként június 6-án az iskola udvarán ünnepi rendezvényre került sor, mely a történelmi zászlók bevonu-

lásával kezdődött. A zászlókkal az MH Vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár katonái vonultak fel rézfúvósok zenei kíséréte mellett. A szép szál legények korhű egyenruhában előadott koreografált bemutatója elkápráztatta a közönséget.

Varga Idikó igazgató méltatta a két nép történelmi összefonódását emlékeztetve a mondásra: „Polak, Węgiei dwa bratanki”. Sor került elismerő emléklapok átadására mindkét részről, melyből tanárok és diákok egyaránt részesültek. A műsort eminens diákok szép versmondása színesítette, majd a katonák által leadott sortűz zárta. A továbbiakban játékos vetélkedők és kézműves foglalkozások zajlottak.

Mint azt Varga Ildikó igazgatótól megtudtam, a diákok között barátságok szövődtek, levelezgetnek egymással angolul (a színi-előadások és a bábjátékok is ezen a közös nyelven folytak, ez az uniós projekt feltétele volt). De talán nem csak angolul kommunikáltak, hiszen a találkozó előtt kaptak 10 óra nyelvelketrt dr. Rónainé Slaba Ewatól.

Danka Zoltán

2014. június 6-a és 9-e között a Miskolci Lengyel Önkormányzat szervezésében egy 20 fős csapat kirándulni indult Lengyelországba. Az úti célunk Alsó-Szilézia volt, ezen belül pedig Wrocław város, amely jelenleg a legdinamikusabban fejlődő lengyel városok egyike.

Reggel indultunk el a városnéző túránkra, amely olyan tartalmas és élményekkel teli volt, hogy csak este érkeztünk vissza a hotelbe. Ennek során sok szép helyet néztünk meg: a világhírű Panorama Raclawicka körképet, a Víztoronyt, a Kościuszkó teret, az Operaházat, a Grunwaldi hidat (a legszebb wrocławai híd), a Népek Csarnokát (UNESCO világörökség), a Multimedialisz szökőkutat, a Négykupolás Csarnokot, az Ostrów Tumskit, a Piasek Szigetet és az Aula Leopoldinat, a Wrocław Egyetem díszauláját, valamint a gyönyörű Óvárost, a Városházát, majd a Szt. Mária Magdolna templomot.

Pümkösi Óhaza látogatás: Szilézia gyöngye – Wrocław és környéke

Másnap továbbindultunk Kletnoba, ahol megtekintettük a Medve Barlangot (Jaskinia Niedźwiedzia), a Szudéták legnagyobb barlangját. Ezt követően tovább utaztunk Czermnába, ahol a híres csont- és koponyakápolnát csodáltuk meg – a kápolna a XVIII. századi sziléziai háborúk (1740-1742 és 1744-1745) alatt elesett katonák, illetve a járványok áldozatainak temetkezési helye lett. Délután már Karlówban voltunk, ahol tettünk egy izgalmas túrát a Błędné Skały (Kóbor Lovagok) sziklacsoporthai között 853 m tengerszint feletti magasságban. Ez tulajdonképpen egy festői labirintus a kősziklák között a Góry Stołowe hegység gyomrában. Harmadik éjszakánkat Duszniki Zdrójban töltöttük, ahol a kellemes kora esti időben sétáltunk a gyógyüdülő központ parkjában, és megkóstolhattuk a híres gyógyvizet. A parkban megnéztük a Chopin-házat, és a padokon üldögélve élveztük a zenéje által inspirált multimédiás szökőkút vizsugarait.

Hazafelé betértünk Złoty Stokba, ahol igazi meglepetések vártak ránk. Először megtekintettük a híres aranybányát (Kopalnia Złota), amelyből több mint 700 éves működése során 16 tonna tiszta aranyat bányásztak ki. Ezt követően még megnéztünk egy középkori tudományos és technikai parkot, ahol még egy hóhérral is találkoztunk – szerencsére senki nem lett rövidebb egy fejjel. A cseh Brnon és Budapesten keresztül utaztunk haza, és viszonylag hamar, a kora esti órákban nagyon elfáradtan, de rengeteg élménnyel gazdagodva érkeztünk meg.

Fekete Dénes

MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA A BARTÓK ZENEHÁZBAN

2014. június 21-én este tartották Rákosmentén is a Múzeumok éjszakája rendezvénysorozatot. Rájöttünk, hogy idő hiányában nem lehet eljutni mindenhová. Az Erdős Renée Házban kézműves foglalkozást tartottak, archív fotókiállítás nyílt Rákosmenti vigalmak címmel, majd Gyárfás István és barátai, valamint Hegyi Norbert és Joós Tamás következtek. Ezzel egy időben az állandó és ideiglenes kiállításokon tartottak tárlatvezetést.

Mi két helyszínre tudtunk eljutni. A Budapest Főváros XVII. kerületi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat a Rákoshegyi Bartók Zeneházban rendezett programot önállóan támogatta. Itt Árdó Mária operaénekes és növendékei opera- és operettslágereket adtak elő. Volt köztük Puccini, Debussy, Dvořák, Mozart, Lehár és még ki tudja hány zeneszerző műve. Árdó Mária zongoristaként kezdte zenei tanulmányait Budapesten, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola opera tanszakán diplomázott 1982-ben. Tanárai Raskó Magda, Bende Zsolt és Simándy József voltak. 1984 óta a Magyar Állami Operaház magánéneke, repertoárjában Mozart, Verdi, Wagner, Puccini, Csajkovszkij, Leoncavallo, Bizet és Erkel hősnői szerepelnek. Számos nemzetközi versenyen nyert előkelő díjat (Karlovy Vary, S'Hertogenbosch, Brüsszel). Oratóriuménekesként fellépett Európa szinte minden országában, például Németországban, Ausztriában, Franciaországban, Olaszországban, Hollandiában, Görögországban, Csehszlovákiában, Belgiumban, Dániában és Svájcban. Zongorán az itt már többször is vendégszereplő kiváló zongoraművész, Hegedűs Valér közreműködött.

Az estet Gonda Katalin zongoraművész koncertje zárta.

B. A.

"Krotosy" w Muzeum Polonii

24 czerwca w sali wystawienniczej Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii w Budapeszcie odbył się wernisaż prac znanego polskiego karykaturzysty Tadeusza Krotosa. Na tej niecodziennej wystawie, która otwiera cykl tegorocznych obchodów święta św. Władysława, a powstała dzięki współdziałaniu Muzeum WP, Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego im. J.Bema na Węgrzech, Oddziału POKO (Nádor 34) i redakcji "Głosu Polonii" - prezentowanych jest ponad sto prac - wybranych z 18-letniego dorobku twórczego artysty, w tym dużą część stanowią prace publikowane w "Głosie Polonii", z którym to Tadeusz Krotos od kilku lat współpracuje. Wernisaż swą obecnością, obok Polonii, zaszczytili węgierscy czytelnicy "Głosu Polonii", przyszli współtwórcy węgierskiego pisma "Ludas Matyi" - osoby dla których satyra komentowana piórkim rysownika była chlebem powszednim. Przybyła dr Halina Csúcs Lászlóné - rzeczniczka narodowości polskiej w ZK Węgier i przewodnicząca OSP. Funkcję gospodarza wystawy sprawował dyrektor Muzeum WP József Virágh, a otworzył ją Barna Dukay, od 7 lat grafik "Głosu Polonii", wywodzący się z dawnej redakcji "LM". Wystawie towarzyszył bardzo ładnie wydany katalog. Nie obyło się też bez niespodzianki, Tadeusz Krotos osobiście nie mógł przybyć na budapeszteński wernisaż, ale obecni tam goście mogli usłyszeć jego głos z nagrania, które specjalnie na tę okazję przygotowano. W tle rozbrzmiewała nastrojowa piosenka w wykonaniu Louisa Armstronga "Jaki piękny jest ten świat", podawano białe i czerwone wina, rozmawiano i "degustowano" krotosowski humor.

Tadeusz Krotos urodził się i mieszka w Gliwicach. Od 1990 r. rozpoczął przygodę z malarstwem i grafiką, a od 1996 r. z rysunkiem satyrycznym. Jest uczestnikiem kilkudziesięciu wystaw indywidualnych, zbiorowych i pokonkursowych w Korei, Izraelu, Syrii, Kolumbii, Iranie, Turcji, Chinach, Francji, Czechach, Słowacji, Rumuni, Szwecji, Grecji, Cyprze, Bośni-Hercegowinie, Australii i oczywiście w Polsce. Fascynuje się twórczością hiszpańskiego surrealisty, Salvadora Dali. Jest laureatem wielu nagród i wyróżnień w konkursach na rysunek satyryczny w kraju i za granicą, między innymi w Chinach, Korei, Rumunii, Syrii, we Włoszech i Polsce. Na Węgrzech wystawia po raz pierwszy.

(b.)

SPOTKANIE W DOMU POLSKIM Z REDAKTORAMI KWARTALNIKA „AKCENT”

W Domu Polskim 26 czerwca 2014 r. odbyła się prezentacja antologii w języku polskim pt. „Jeszcze bliżej”, wydanej przez czasopismo „Akcent” i poświęconej liryce młodych węgierskich poetów. Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha, wraz z redaktorami kwartalnika „Akcent” pragnęło przybliżyć to czasopismo, zajmujące się literaturą, sztukami plastycznymi, jak i naukami humanistycznymi.

Spotkanie prowadził Konrad Sutarski, znany w środowisku Polonii węgierskiej poeta, którego utwory były prezentowane w tym kwartalniku, jako twórczość literacka tworzona na obczyźnie.

Redakcję reprezentowali: Jarosław Wach, krytyk literacki, sekretarz redakcji, Anna Mazurek, krytyk literacki; Elżbieta Kusek redaktorka; Kamil Kudyba reporter fotograficzny pisma. Czasopismo „Akcent” analizuje procesy kulturowe, jakie zachodzą na pograniczu narodowości i kultur. Pismo zainicjowało zainteresowanie tym tematem przed wieloma laty, kiedy temat ten był źle widziany przez PRL-owską cenzurę. Autorzy omawiali m.in. charakterystyczną dla określonych narodowości obrzędowość, przybliżali ich specyfikę i egzotykę. Analizowali także zagadnienia, jak patriotyzm a nacjonalizm czy wiara a fanatyzm. Najintensywniej jednak eksponowano pokonywanie barier pomiędzy narodami, językami, religiami i kulturami.

„Akcent” był nazywany „domem najwybitniejszych śpiewających poetów” - publikowano tu utwory W. Młynarskiego, przekłady piosenek G. Brassensa, J. Breła, B. Okudźawy, W. Wysockiego, a w ostatnich latach Jana Kondraka, Basi Stępnia-Wilk. W „Akcentcie” debiutowało wielu młodych autorów, których nazwiska stały się głośne.

„Akcent” ma znaczący udział w popularyzacji literatury polskiej, tworzonej na obczyźnie - już w latach 80. prezentowano twórczość pisarzy emigracyjnych i jej analizę. Zajmuje się również literaturą i kulturą innych krajów i narodów, w tym węgierską.

Były czasy, kiedy węgierska liryka była często publikowana w Polsce, potem przyszły lata chude i jeśli węgierscy poeci byli tłumaczeni, to raczej autorzy starszego pokolenia. Obecna antologia „Jeszcze bliżej” przedstawia polskim czytelnikom młode pokolenie węgierskich poetów. Jest ich dwunastu i prezentują różne estetyki i różne sposoby myślenia o świecie.

Małgorzata Soboltyński, fot. B. Pál

Polonijne warsztaty dziennikarskie

Od 30 czerwca do 4 lipca w Warszawie odbywały się warsztaty dziennikarskie dla osób pracujących w mediach polonijnych. Warsztaty organizowała Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” we współpracy z Fundacją Towarzystwo Demokratyczne Wschód. Z Węgier wzięły w nich udział dwie osoby, obie z „Polonii Węgierskiej” – Mirjam Molnár i ja (Márta Karaba). Były też osoby z Litwy, Łotwy, Czech, a nawet Kirgistanu, w sumie szesnaście osób.

Nie są to pierwsze tego typu warsztaty, realizowane przez te organizacje. Fundacja pokryła uczestnikom koszty transportu oraz zakwaterowania i wyżywienia w Hotelu Karat. W tym miejscu też odbywała się część spotkań, rozmów, wykładów – z prof. Grażyną Majkowską o języku polskim, szczególnie pod kątem redagowania tekstów; z redaktorem naczelnym tygodnika „Mazowieckie To i Owo” o funkcji edukacyjno-społecznej gazety; z wydawcą tygodnika „Nowy Wyszkowiak” na temat kolportażu własnego i ogłoszeń drobnych; z „mistrzem wywiadu”, Robertem Mazurkiem – o wywiadzie ma się rozumieć.

Byliśmy także na spotkaniach w innych miejscach w Warszawie. W budynku Polskiej Agencji Prasowej spotkaliśmy się z redaktorem naczelną, Katarzyną Buszkowską, która opowiadała nam o tym, jak używać informacji unikając manipulacji. W redakcji portalu wiadomosci24.pl red. Lidia Raś mówiła nam o społecznościowych portalach informacyjnych. Mieliśmy też okazję zwiedzić Sejm i Senat, oraz zaszczyt spotkania z marszałkiem Senatu, Bogdanem Borusewiczem. Rozmawialiśmy z nim o sytuacji Polonii w naszych krajach. Zachęcał nas, abyśmy wzięli udział w konkursie dla dziennikarzy o nagrodę marszałka Senatu RP pt. „Awans społeczny i zawodowy Polonii i Polaków za granicą w krajach zamieszkania”. Niektórzy z uczestników ostatniego dnia byli jeszcze raz w Senacie na uroczystym posiedzeniu z okazji 25-lecia wolności, oraz na otwarciu wystawy zdjęć Erazma Ciołka. Reszta uczestników brała udział w tym czasie w warsztatach na temat dobrego zdjęcia. Codziennie odbywały się zajęcia z trenerami, Agnieszką Nowińską i Marcinem Bankiem. Pierwszego dnia zebraliśmy i spisaliśmy tematy, o których chcielibyśmy więcej się dowiedzieć, a później rozmawialiśmy kierując się tym zestawem zagadnień. Pod koniec warsztatów spisaliśmy konkretne – krótko i długoterminowe – plany co do zmian, które chcemy zaprowadzić w naszych gazetach czy portalach, aby je polepszyć.

Jak widać, program zajęć był bardzo bogaty, ciekawy i praktyczny, nie mieliśmy też powodu do narzekania na temat zakwaterowania, wyżywienia i innych spraw organizacyjnych, bo wszystko było na jak najwyższym poziomie. Oprócz oficjalnego programu, w krótkich chwilach przerw i w trakcie posiłków, prowadziliśmy inspirujące rozmowy o naszych gazetach, portalach. Wiele mogliśmy się dowiedzieć w ten sposób o mediach polonijnych w innych krajach. Dwa razy jedliśmy kolację w towarzystwie sympatycznego prezesa Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”, Janusza Skolimowskiego, który był ambasadorem RP w Irlandii i na Litwie, oraz z wiceprezesem, Ewą Ziółkowską.

Jestem pewna, że każdy z uczestników wyniósł wiele z tych szkoleń, co zaowocuje pozytywnymi zmianami w naszej pracy dziennikarskiej i będzie miało wpływ na jakość gazet i portali, w których pracujemy. Dziękujemy za tę niezwykłą możliwość każdej z wymienionych osób, w szczególności zarządowi Fundacji oraz organizatorom i trenerom!

Márta Alexandra Karaba, fot. ZN

CHÓR ŚW. KINGI W STARYM SĄCZU

W dniach 13-15 czerwca 2014 roku chór św. Kingi przebywał w Starym Sączu. W piątek rano wyruszyliśmy sprzed Domu Polskiego. Oprócz członków chóru jechało również parę osób towarzyszących. Po przybyciu na miejsce i rozlokowaniu się w motelu Miś, znajdującym się tuż przy rynku, mieliśmy czas na krótki spacer po miasteczku. Niektórzy zdążyli również na Mszę św. i nabożeństwo czerwcowe do pobliskiego klasztoru Klarysek. Natomiast wieczorem, po kolacji, odbyła się już próba chóru, którą prowadziła Nikoletta Kohan. Ponieważ nie należę do chóru, miałam okazję „od zewnątrz” obserwować zaangażowanie i trud wszystkich obecnych na próbie.

Następnego dnia, w sobotę, wzięliśmy udział we Mszy św. przy Ołtarzu Papieskim w pobliżu Starego Sącza. Było to uroczyste diecezjalne dziękczynienie za kanonizację św. Jana Pawła II. Wielu z nas przypomniało sobie pielgrzymkę z 1999 roku, kiedy byliśmy w Starym Sączu na kanonizacji św. Kingi. Również podczas kazania arcybiskup Józef Michalik wspominał ówczesną wizytę naszego Ojca św. Po krótkim odpoczynku, jeszcze przed

kolacją odbyła się następna próba chóru, tym razem już z panem Szilvesztre Rostetterem. Natomiast wieczorem zebraliśmy się wszyscy, aby podsumować kończący się kolejny rok działalności chóru. Oprócz poważnych tematów i planów na następny rok był również czas na wesołe śpiewy i wspominki przy lampce wina. Niedziela była dniem, kiedy chór z okazji 15-lecia kanonizacji św. Kingi śpiewał podczas uroczystej Mszy św. odpustowej w kościele pod wezwaniem Św. Trójcy. Występy chóru przed, podczas i po Mszy św. spotkały się z bardzo żywym odzewem (oklaskami) wiernych. Myślę, że zarówno dyrygent, jak i członkowie chóru odczuwali zasłużoną satysfakcję ze swojej pracy.

A potem już trzeba było się pakować. Mieliśmy jeszcze trochę czasu na szybkie zakupy i ruszyliśmy do Budapesztu.

Sponsorom: Ogólnokrajowemu Samorządowi Polskiemu, Samorządom Narodowości Polskiej V i XIII dz. Budapesztu oraz Stowarzyszeniu św. Wojciecha dziękujemy za dofinansowanie wyjazdu.

Maria Schaffler

Kogo interesuje poezja?

Poeci polscy i węgierscy z XVIII i XX wieku
w XIII dzielnicy Budapesztu

W dzisiejszych czasach, a może nie tylko, możemy sobie zadać pytanie, komu jest potrzebna poezja? Kogo interesuje? Wchodzi w głąb duszy, dotyka myśli, uczuć i zmusza do kontemplacji. Nasze czasy nie sprzyjają poezji. Na ulicach codziennie spotykamy się z nieumytnymi zdaniem i gruboskórnością. Co można zatem zrobić?

Odpowiedź jest prosta, trzeba zorganizować miły wieczór, zaprosić gości i zacząć zajmować się poezją. Tak właśnie się stało 18 czerwca br. w Domu Narodowości w XIII dzielnicy, gdzie Polski Samorząd z inicjatywy znanego w środowisku polonijnym dziennikarza László Ábrána zorganizował taki wieczór. Akurat tego dnia był upał i zastanawialiśmy się, czy ktokolwiek przyjdzie, by posłuchać wierszy. Jednak przyszła całkiem spora grupka, wśród nich przedstawiciele narodowości ormiańskiej XIII dzielnicy. Wszyscy chcieli aktywnie uczestniczyć w tym wieczorze, więc sami recytowali. Entuzjazm uczestników przyjemnie nas zaskoczył.

Na samym początku po przywitaniu gości przez Alicję Nagy, przewodniczącą SP XIII dzielnicy, László Ábrán zaskoczył uczestników i wyrecytował wiersz Attili Józsefa pt. „Mama” po węgiersku i po polsku. Nadało to spotkaniu odpowiedni ton, bo w czasie imprezy czytano polskie wiersze po polsku i w węgierskim tłumaczeniu, jak i również odwrotnie, węgierskie wiersze po węgiersku i w polskim tłumaczeniu. W prowadzeniu wieczoru pomagały Ilza Szűcs i pisząca te słowa Tünde Trojan. Wspomnieliśmy postać genialnego poety, Tadeusza Różewicza, który zmarł wiosną tego roku. Jego wiersze zabrzmiały w oryginale i w tłumaczeniu węgierskiego poety Andrása Fodora. W spotkaniu uczestniczył Konrad Sutarski, który opowiadał o tym, dlaczego właśnie András Fodor, a nie Grácia Kerényi, przetłumaczył wiersze Różewicza. Sutarski wspominał również, jak Różewicz, poważny kandydat na nagrodę Nobla, zareagował na wiadomość, że ową nagrodę otrzymał Czesław Miłosz.

Następnie analizowaliśmy wiersze wybitnej noblistki, Wisławy Szymborskiej. Jej ironia i przede wszystkim autoironia czyni jej wiersze niezwykłymi. Szymborska nie napisała wiele wierszy, a kiedy ją zapytano, dlaczego tak mało, odpowiedziała z humorem: „bo mam w domu kosz”. Była skromną osobą, mieszkając w bloku, nie lubiła hałasu i fałszywego światła reflektorów. Tajemniczy, intelektualny świat mądrej kobiety i na tym wieczorze zauroczył zebranych. Mówiliśmy o Czesławie Miłoszu, o jego inności, roli politycznej i wreszcie o tym, czy przyznanie mu nagrody Nobla było decyzją polityczną, odpowiedzią na zaistniałą w Polsce początku lat 80. sytuację. Jego postać przybliżył Konrad Sutarski, który miał okazję osobiście poznać poetę przy okazji przeprowadzenia z nim wywiadu dla Telewizji Duna.

Pomysłodawca wieczoru przekonał wszystkich tam obecnych, że poezja węgierska XVIII wieku również jest warta czytania i słuchania. Wiersze Mihály Csokonai Vitéza i Mihály Fazekasa w obu językach miały swój urok. W przypadku Fazekasa polskie tłumaczenie podobało się nawet bardziej od oryginału. Myślę, że śmiało można przyznać, iż najlepsza była analiza wiersza pt. Az esküvés (Przysięga) Mihály Csokonai Vitéza, gdzie polski tłumacz prawdopodobnie do rymu dodał, „przysięgam dziś”. Na podstawie tego słowa „dziś”, nastąpiła dowcipna analiza różnicy pomiędzy polskimi i węgierskimi mężczyznami. László Ábrán doskonale polszczyzną udowodnił, że jednak węgierscy mężczyźni są wierniejsi od polskich. Skromnie dodał, że może w XVIII wieku tak było, ale dziś... Długo by można było o tym opowiadać. Na koniec przeczytaliśmy wiersz poety polskiego pochodzenia, Gézy Csébiego pt. Az öreg (Starzec), w oryginale i w tłumaczeniu Konrada Sutarskiego.

Okazało się, że poezję można czytać, można o niej pisać, dyskutować i to wszystko wciąż nas jeszcze interesuje. Więc na pytanie, kogo interesuje jeszcze poezja, optymistyczna odpowiedź brzmi: nas. Dziękujemy, że taki wieczór mógł mieć miejsce, że samorząd XIII dzielnicy wciąż uważa, iż warto wspierać tego typu przedsięwzięcia, bo mają one sens. Nawet w upalnym dniu...

Tünde Trojan

MŁODZIEŻ Z UKRAINY W BUDAPESZCIE

W dniach od 22 do 29 czerwca w Domu Polskim gościliśmy grupę młodzieży z okolic Lwowa na Ukrainie. Była to akcja charytatywna zorganizowana przez Stowarzyszenie św. Wojciecha, do której dołączyły samorządy polskie: XVII, XIV, III, V, XVI i X dzielnicy Budapesztu, oraz osoby prywatne (K. Szarkowicz, E. Molnár, Cieslewicz), które finansowo wsparły akcję. Dzięki OSP grupa uczestniczyła w Świącie Polonii Węgierskiej w Miskolcu, tym bardziej, że część młodzieży była pochodzenia polskiego. A dzięki wice-marszałkowi Parlamentu Węgier, dr. Jánosowi Latorcaiemu grupa zwiedziła Parlament, gdzie spotkała się z rzecznikami ds. polskich i ukraińskich.

Swoimi refleksjami z pobytu na Węgrzech podzieliła się pani Olga Pawłowska, opiekunka grupy: „Anioły przychodzą bez skrzydeł” - z takim przekonaniem wracałam z Budapesztu. Kiedy Dobry Anioł naszej Fundacji Aniołów Stróżów, ks. Leszek Kryża powiedział, że Polonia na Węgrzech chce zaprosić dzieci z Ukrainy na odpoczynek do Budapesztu, jako przejaw solidarności z Ukrainą w tych trudnych czasach.

Od paru lat prowadzę Fundację, której głównym zadaniem jest niesienie pomocy dzieciom i osobom dorosłym, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej. Jest to praca wymagająca całkowitego oddania, a w ostatnich latach polega na szukaniu możliwości ratowania życia dzieci pokaleczonych przez ukraińskich lekarzy. Oprócz tego, jeżdżąc po dawnych polskich wioskach na Ukrainie, zobaczyłam wielką potrzebę pomocy dzieciom i młodzieży w odnajdywaniu siebie, wzrastaniu, leczeniu zranionych serc. Ta pomoc jest nie mniej ważna od leczenia ciała, ma wpływ na całe przyszłe życie, ale nie jest łatwa do zrealizowania z powodu, niestety, ograniczonych środków finansowych.

Pan Bóg widzi nasze serca i posyła nam Dobrych Aniołów w odpowiednim czasie. Takim Aniołem między innymi było dla nas Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech pw. św. Wojciecha.

Trud, którego trzeba było się podjąć, żeby załatwić sprawy wizowe i logistyczne, był wart tego, żeby pokonać drogę do pięknego Budapesztu i poznać wspaniałych ludzi. Spotkanie z zabytkową architekturą, dawną węgierską tradycją i obyczajami, piękną przyrodą, turystycznymi atrakcjami, w połączeniu z rodzinną atmosferą, którą stworzyli działacze Stowarzyszenia, zostaną w pamięci młodzieży na całe życie. A możliwość dzielenia się swoim życiem, potrzebami, wspólnego przeżywania mszy świętej, posiłków, wieczorów integracyjnych, doświadczenie miłości i troski ze strony Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech pw. św. Wojciecha będzie jeszcze jednym promyczkiem, który pomoże im rozszerzyć granice świadomości, dokonać prawidłowych wyborów w życiu. Dziękujemy za smaczne posiłki pani Ewie Nagy, pani Teresce Danko, Halince Kovács, Ewie Vidykán, panu Jánosowi Merényi za troskę o nas podczas podróży, pani Grażynce Herendi naszej przewodniczącej po Budapeszcie, panu Béli Pauerowi, ks. proboszczowi oraz siostrze zakonnej.

WIELKIE BÓG ZAPŁAĆ ZA WASZE OTWARTE SERCA
I ZAPRASZAMY DO DROHOBYCZA!

Olga Pawłowska, prezes Fundacji Aniołów Stróżów

UKRAJNAI LENGYEL DIÁKOK LÁTOGATTAK KŐBÁNYÁRA

A Szt. Adalbert Egyesület meghívására Ukrajnában élő lengyel származású tizenéves gyerekek érkeztek hozzánk. A meghívást a hazájukban kialakult zűrés politikai helyzet tette indokolttá. A rendezvény kezdeményezője Nagy Éva volt, aki a későbbiekben a vendégek ellátásában is sokat segített. A csoport tagjainak kiválogatásában és az ottani élőkészületekben Leszek Kryża atya volt segítségünkre.

Herendi Grażyna és Pauer Béla kalauzolta a vendégeket a fővárosunkban és környékén. Mindketten szakképzett, gyakorlott idegen-vezetők. A gyerekek megtekintették a Szt. István-bazilikát, a Mátyás-templomot (mindkét helyre ingyenes belépőt sikerült intéznünk), majd rövid sétát tettek az Andrássy úton, ahol megnézték az Operát és a kis földalatti. Részt vettek dunai hajózáson, és belülről is megcsodálták a Parlamentet dr. Csúcs Halina, a lengyelség parlamenti szószólója segítségével, és ő is vezette ott körbe a csoportot. Jártak a Dagály Strandfürdőben, szerencsére szép időben. Köszönet a fürdő igazgatóságának, amely ingyen beengedte a vendégeket és kísérőjüket. Az ifjúság nagyon élvezte ezt a programot is.

Herendi Grażyna kísérte a diákokat a festői Szentendrén, ahol sajnos egy kiadós zápor akadályozta meg a tervezett program lebonyolítását. Vigasztalásképp meghívtuk őket lángosozni (náluk nem ismert ez az étel). Grażyna asszony még a receptet is ismertette velük.

Ha már az evésnél tartunk – a finomságokról Nagy Éva és Dankáné Kajda Teresa gondoskodtak.

Molnárné Sogun Mónika, a Szt. Adalbert Egyesület elnöke szervezett egy szponzori találkozót, melyen emléklapokat

osztott ki a szponzoroknak és a segítőknek. Az esemény támogatói itt ismerkedhettek meg az ukrajnai vendégekkel. A diák-csoport kísérői, Olga Pawłowska pedagógus, Natália asszony és János barát kapucinus szerzetes egy különleges ukrajnai levessel kedveskedtek a vendéglátóknak, és a vacsora során beszéltek az ukrajnai politikai helyzetről. A találkozó végén dalokat énekeltek János barát gitárkíséretével.

Szombaton autóbusszal Miskolcra látogattunk, ahol az Országos Lengyel Önkormányzat szervezésében a Magyarországi Lengyel-

ség Napja zajlott. A minorita templomban szentmisén vettünk részt, amit Károly atya celebrált. Ezt követően megtekintettük a felvonulást, melyben igricek korhű öltözetben ideillő dalokat adtak elő. A menet a Miskolci Nemzeti Színház Nyári Színházába igyekezett, ahol színes műsor keretében Csúcs Halina átadta a Szent László-díjat és a Magyarországi Lengyelekért kitüntetést. Roman Kowalski, a Lengyel Köztársaság nagykövete is jelen volt, és beszédet mondott hibátlan magyarsággal. Az esemény fővédnöke

volt dr. Kriza Ákos, Miskolc polgármestere. Az eseményt állfogadás zárta. Hazaérkezésünket követően vendégeink még ellátogattak Merényi János és neje kíséretében egy kerületi rendezvényre, melyen ismert együttesek léptek fel.

Ha két program között szabadidejük akadt, a lengyel fiúk a szállásukkal szemközti pályán fociztak magyar fiúkkal. Nagyon kedves, szeretetre méltó ifjúságot ismertünk meg vendégeink személyében.

Danka Zoltán,

fot. A. Buskó

A göräl szótár lengyelországi bemutatója

2014. július 5-én zajlott ünnepélyes keretek közt, a nedeci vár lovagtermében A derenki lengyelek göräl-lengyel-magyar szótárának szakmai bemutatója. A program megvalósítására a Borsod-Torna-Gömör Leader Egyesület nyert 6,2 millió Ft-ot a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal pályázatán.

A bemutatót Julian Kowalczyk úr, a Podhalei és Szepesi Leader Csoport vezetője, a szótár egyik szerzője vezette. A népes szerzői csoport tagjai között akad aktív és nyugalmazott professzor a krakkói Jagelló Egyetemről, magyar történész, néprajzos, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyében szétszóródott derenkiek leszármazottjai. Bemutatásuk után került sor a többéves munka

összegzésére. Nehéz, de szép munka volt és szinte az utolsó pillanatban készült el, mert lassan kihálnak a derenki lengyel nyelvet beszélő leszármazottak. A mai fiatalok már nem tanulták meg ezt a nyelvjárást.

A rendezvényen megyénkből népes delegáció vett részt Poros Andrásné, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Lengyel Önkormányzat elnöke és Lengyel Bence Viktória, a Borsod-Torna-Gömör Leader Egyesület vezetője irányításával. A nagy nyilvánosság másnap, a Łapsze Niżne-i kulturális rendezvényen ismerhette meg, foghatta a kezébe a könyvet.

A könyv magyarországi bemutatójára 2014. július 27-én, a Derenki búcsún kerül sor. Minden érdeklődőt szeretettel vár a Derenk Szövetség, a búcsú főszervezője.

Fekete Dénes

W Sümeg o zachodzie słońca

Spowite w czerwień wieki -
res gestae Węgrów - powoli
zapadają w sen. Złote promienie
zbudzą światem średniowieczną
warownię - w ich blasku znów
ożyją malownicze ruiny.

Rycerze wylegną na zamkowy
dziedziniec - snuć będą opowieść
o najazdach tureckich i odważnych
powstańcach, tych od Rákoczego...
O wzlotach i upadkach - pięknych
i tragicznych madziarskich dziejach.

Elżbieta Ruppe

23 czerwca 2014

Z cyklu - "Podrózne impresje"

fot. E. Ruppe

Elżbieta Ruppe - urodziła się w 1951 roku w Łomży. Od wielu lat żyje na emigracji, w 1999 roku zamieszkała na Węgrzech. Jej pasje to literatura, poezja, przyroda, turystyka krajoznawcza. Lubi fotografować, zwłaszcza podczas wypadów w plener, a także w trakcie spacerów po historycznych częściach starych miast. Pisze od bardzo dawna, ale nieśmiało jeszcze próby trafiały do szuflady. Kiedy odważyła się pokazać swoje wiersze, zaczęła pisać na poważnie. Publikuje od kilku lat na różnych internetowych portalach. Od grudnia 2012 zamieszcza swoje utwory także na E-literatach, gdzie wzięła udział w IV antologii „Wszystkie drogi do jednego serca” i V antologii „Pod osłoną nocy betlejemskiej”. W czerwcu 2013 jej wiersz „Tęsknoty emigrantki” zajął III miejsce w „Konkursie na jeden wiersz” na Festiwalu pieśni, piosenki i poezji patriotycznej „Bogu i Ojczyźnie” w Lubaczowie. Jej wiersze można również znaleźć w Zeszytach Literackich i w Antologii wierszy „Wielkiej miłości spotkanie” - wydanej przez Polish American Poets Academy w New Jersey.

Co w Internecie piszczy

Niedawno obok bloga Jeża Węgierskiego (www.jezwegierski.blox.pl), znanego niemal wszystkim Polonusom korzystającym aktywnie z Internetu oraz Polakom poszukującym bogatych merytorycznie i sprawdzonych informacji na temat Węgier i Węgrów, pojawił się w sieci blog nieco innego typu – „Budapeszter. Codziennik węgierski”, który znaleźć można pod adresem www.budapeszter.wordpress.com. Autorka blogu, podobnie jak wspomniany Jeż W., swobodnie porusza się po labiryntach kultury węgierskiej, proponując czytelnikom niemal codziennie świeżą porcję informacji dotyczących różnych sfer życia na Węgrzech – od krótkich informacji tzw. „szortów”, po wycieczki kulturowo-nawczego charakteru po mniej znanych obszarach węgierskiego dziedzictwa kulturowego. Blog stanowi ciekawe dopełnienie tego, co oferuje Jeż Węgierski. Ci, którzy preferują subiektywność, dziennikarski pazur i publicystyczne zacięcie, znajdą to, czego szukają właśnie u Jeża, a ci, którym bliższy jest

informacyjny, skrótowy styl, wolą obiektywizm i konkret oraz chcą być na bieżąco z tym, co dzieje się w Budapeszcie i okolicach, będą czuli się jak w domu właśnie na nowym „Budapeszterze”. Blog jest ciekawy, pisany piękną polszczyzną, co jest godne podkreślenia, znajduje się na nim wiele zdjęć. Autorka niemal codziennie zamieszcza nowe wpisy. To prawdziwa kopalnia wiedzy o Węgrzech, Węgrach i węgierskości - doskonale uzupełnienie tego, co można przeczytać u Jeża W.

Internet jest jak wiadomo przestrzenią zmienną i niestałą, blogi pojawiają się i powoli zamierają. Ciekawym projektem jest na pewno blog kulinarny www.smacznego.blog.hu, na którym można znaleźć przepisy na popularne polskie potrawy w języku węgierskim. Niestety od marca nie pojawiły się nowe wpisy. Z nieoficjalnych źródeł wiemy, że autor planuje kontynuować pisanie bloga, miejmy więc nadzieję, że to tylko chwilowa przerwa.

(red.)

ŚWIĘTO SENIOREK W DOMU POLSKIM

6 lipca w Domu Polskim odbyło się święto SENIOREK. Urodziny dwóch byłych harcerek - starszej (91-letniej) pani Julii Koziarowskiej i pani Edyty Molnár oraz imieniny pani Halinki Dobos. Spotkanie muzycznie ubarwiły Fanni i Dóra Niżałowskie oraz Chór z Trójmiasta, który przejeżdżając przebywał w Budapeszcie, a wcześniej wystąpił podczas mszy świętej w Kościele Polskim. Gospodarzem spotkania było Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha, a z życzeniami przybyli w imieniu Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego dr Halina Csúcs Lászlóné, Stołeczny Samorząd Polski reprezentowała Katarzyna Balogh, a SNP XIV dzielnicy Budapesztu Károly Pál, obecne były również osoby prywatne.

(b. fot. B.Pál)

CO BYŁO?

* W dniach 31 maja i 1 czerwca w Festiwalu Letnim V dzielnicy Budapesztu (pl. Wolności) na zaproszenie SNP tej dzielnicy wystąpił zespół „Krakowiacy” z Krakowa i „Cosa Polska” z Budapesztu.

* W dniu 1 czerwca w XIII dzielnicy Budapesztu podczas festiwalu narodowościowego wystąpił chór nauczyński „Coro Cantorum” z Ostrowca Świętokrzyskiego.

* W dniu 8 czerwca w Domu Polskim odbyło się otwarcie wystawy fotograficznej pt. „Gdańsk – miasto wolności”

* W dniach 13 – 15 czerwca chór św. Kingi przy wsparciu Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha uczestniczył w obchodach 15-lecia kanonizacji św. Kingi w Starym Sączu.

* W dniu 14 czerwca zakończył się rok szkolny w Szkole Polskiej na Węgrzech, a w dniu 15 czerwca odbyło się pożegnanie maturzystów SP.

* W dniach 14 – 20 czerwca Młodzieżowy Chór Polski z Veszprém wraz z uczniami Liceum Katolickiego im. M.B. Padányi był gościem Liceum Katolickiego Sióstr Prezentek z Rzeszowa.

* W dniu 21 czerwca w Győr tamtejszy Samorząd Narodowości Polskiej zorganizował uroczystości z okazji święta patrona węgierskiej Polonii św. Władysława.

* W dniu 23 czerwca Samorząd Polski w Egerze przy współudziale Instytutu Polskiego w Budapeszcie zorganizował w Egerze wystawę ph. „10 lat Solidarności”.

* Od 23 – 29 czerwca w budapeszteńskim Domu Polskim przebywały dzieci z Ukrainy.

* Od 23 – 26 czerwca SNP w Újpeście zorganizował wycieczkę do Sanoka.

* W dniu 24 czerwca w sali wystawienniczej Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii (Bp. X, Állomás 10) odbyło się otwarcie wystawy karyktur Tadeusza Krotosa. Wystawa powstała dzięki współpracy Muzeum WP w Budapeszcie, PSK im. J.Bema na Węgrzech, POKO (Nador 34) i redakcji „Głosu Polonii”.

* W dniach od 27 – 29 czerwca w Tata przy współpracy tamtejszego SNP odbywał się doroczny Festiwal Wody, Kwiatów i Muzyki połączony z obchodami 10-lecia partnerstwa Pińczowa i Tata.

* W dniu 27 czerwca przedstawiciele węgierskiej Polonii wzięli udział w węgiersko-polskim święcie św. Władysława w Hajdúszoboszló.

* W dniu 28 czerwca w Miskolcu

odbyły się obchody święta węgierskiej Polonii Dzień św. Władysława organizowane przez Ogólnokrajowy Samorząd Polski.

CO BĘDZIE?

* W dniu 1 sierpnia na cmentarzu alianckim w Solymár o godz. 17.00 PSK im. J.Bema na Węgrzech organizuje uroczystość wspomnieniową w rocznicę wybuchu w Polsce Powstania Warszawskiego.

* W dniu 10 sierpnia z okazji 70. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego w Domu Polskim przy współudziale PSK im. J.Bema odbędzie się promocja książki w opr. Krystyny i Grzegorza Łubczyków – „Pamiętnik z Powstania Warszawskiego Janiny Kószezy”.

* W dniu 13 sierpnia o godz. 17.00 w budapeszteńskim Kościele Polskim sprawowane będzie nabożeństwo fatimskie.

* W dniach od 14 do 17 sierpnia PSK im. J.Bema na Węgrzech organizuje wycieczkę Szlakiem Piastowskim. W programie zwiedzanie Poznania, Kórnik, Rogalina, Gniezna i Biskupina.

* W dniu 15 sierpnia o godz. 18.00 w budapeszteńskim Kościele Polskim sprawowana będzie msza święta z poświęceniem ziół i kwiatów.

* W dniach 16 – 19 sierpnia SNP w Veszprém organizuje wycieczkę polonijną w Góry Świętokrzyskie.

* W dniu 17 sierpnia o godz. 20.00 w Kościele św. Małgorzaty w Veszprém z koncertem organowym wystąpi Bogdan Narloch z Koszalina.

* W dniu 20 sierpnia o godz. 17.00 wierni z naszej parafii wezmą udział w uroczystościach centralnych w Bazylice św. Stefana w Budapeszcie i procesji w dniu święta patrona Węgier św. Stefana.

* W dniu 24 sierpnia w Domu Polskim odbędzie się otwarcie wystawy ks. J. Tischnera.

* W dniu 26 sierpnia w Kaplicy Skalnej sprawowana będzie polska msza święta ku czci Matki Boskiej Częstochowskiej.

* W dniach 28 – 30 sierpnia POKO Oddział przy ul. Óhegy 11 w Budapeszcie organizuje spotkanie młodzieży z krajów wyszehradzkich połączone z pieszym rajdem przez Wyszehrad, Verőcénát do Budapesztu i konferencja młodych w Domu Polskim nt. „Zmiany w Europie Środkowej po 1989 roku”.

* W dniu 31 sierpnia nowy rok szkolny rozpoczyna uczniowie Szkoły Polskiej na Węgrzech.

MI VOLT?

* A május 31-jén és június 1-jén zajlott V. kerületi Nyári Fesztiválon (a Szabadság téren) a helyi LNO felkérésére fellépett a krakkói Krakowiacy és a budapesti Cosa Polska együttes.

* Június 1-jén a XIII. kerületi nemzetiségi fesztiválon fellépett az Ostrovec Świętokrzyskiből érkezett Coro Cantorum tanári kórus.

* Június 8-án a Lengyel Házban zajlott a Gdańsk – a szabadság városa című fotókiállítás megnyitója.

* Június 13-15 között – a Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesülete támogatásával – Ószandecba látogatott a Szent Kinga kórus, és részt vett a névadója szenté avatásának 15. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen.

* Június 14-én tanévzáró rendezvényt tartottak a magyarországi Lengyel Iskolában, június 15-én pedig elbúcsúztatták leérettségizett diákjaikat.

* Június 14-e és 20-a között a rzeszówi Prezentációs Nővérek Katolikus Gimnáziuma vendégül látta a veszprémi Lengyel ifjúsági kórust és a Padányi B. M. Római Katolikus Gimnázium tanulóit.

* Június 21-én – a magyarországi lengyeliség védőszenje, Szent László napjához kapcsolódva – Győrben ünnepséget rendezett a helyi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat.

* Június 23-án A szolidaritás tíz éve címmel kiállítás nyílt Egerben, amelyet az egri Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat szervezett a budapesti Lengyel Intézet közreműködésével.

* Június 23-29 között ukrán gyerekeket láttak vendégül a budapesti Lengyel Házban.

* Június 23-26 között zajlott az újpésti LNO által Sanokba szervezett kirándulás.

* Június 24-én a Magyarországi Lengyeliség Múzeuma és Archivuma (Bp. X. Ker. Állomás u. 10.) kiállítás termében megnyitotta kapuit Tadeusz Krotos karikatúra kiállítása, amely a budapesti Lengyel Múzeum, a magyarországi Bem J. LKE, az LKK Nádor utcai részlege és a Głos Polonii szerkesztősége együttműködésében jött létre.

* Június 27-29 között Tatán zajlott az éves Víz, Zene, Virág Fesztivál, melynek szervezésében a helyi LNO is közreműködött.

* Június 27-én a magyarországi polónia képviselői is részt vettek a hajdúszoboszlói Szent László napi magyar-lengyel ünnepen.

* A magyarországi polónia június 28-án, Miskolcon tartotta az Országos Lengyel Önkormányzat

által szervezett Szent László napi ünnepségét.

MI LESZ?

* Augusztus 1-jén 17 órakor emlékünnepség kezdődik a solymári katonai temetőben, amelyet a magyarországi Bem J. LKE szervez a varsói felkelés kitörésének évfordulójára.

* Augusztus 10-én a varsói felkelés 70. évfordulója alkalmából a Bem J. LKE közreműködésével a Lengyel Házban mutatják be Krystyna és Grzegorz Łubczyk Pamiętnik z Powstania Warszawskiego Janiny Kószezy (Kószezy Janina naplója a varsói felkelésről) című könyvét.

* Augusztus 13-án 17 órai kezdettel fatimai szentmise lesz a budapesti Lengyel Templomban.

* Augusztus 14-e és 17-e között a magyarországi Bem J. LKE kirándulást szervez „a Piastok nyomában” témakörben. A programban Poznań, Kórnik, Rogalin, Gniezno és Biskupin meglátogatása szerepel.

* Augusztus 15-én 18 órakor szentmise kezdődik a budapesti Lengyel Templomban, melynek részeként növény- és virágszentelésre is sor kerül.

* Augusztus 16-19 között polóniai kirándulás lesz, amelyet a veszprémi LNO szervez a świętokrzyski hegyekre.

* Augusztus 17-én 20 órakor kezdődik a koszalini Bogdan Narloch orgonakonzertje a veszprémi Szent Margit templomban.

* Augusztus 20-án 17 órakor kezdődik Magyarország patronusának tiszteletére a Szent István napi központi ünnepség és körmenet a budapesti Szent István bazilikában, amelyen plébániánk hívei is részt vesznek.

* Augusztus 24-én lesz Tischner J. kiállításának megnyitója a Lengyel Házban.

* Augusztus 26-án lengyel mise lesz a Sziklatemplomban a częstochowai Szűzanya tiszteletére.

* Augusztus 28-30 között a visegrádi országok fiataljai részére gyalogos túrával egybekötött ifjúsági találkozó szervez az LKK Óhegy utca 11. szám alatti részlege. A túra Visegradon és Verőcénát Budapestre indul, ahol a Lengyel Házban az 1989 utáni változások Közép-Európában című ifjúsági konferenciával zárul.

* Augusztus 31-én megkezdődik az új tanév a magyarországi Lengyel Iskola tanulói számára.

Uwaga: Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za zmiany dokonywane w w/w programach. (b.)

Z ŻYCIA POLSKIEJ SZKOŁY NA WĘGRZECH

Od zakończenia roku szkolnego minął już prawie miesiąc i mam nadzieję, że wszyscy uczniowie wspaniale odpoczywają na zasłużonych wakacjach. Są wśród nich i tacy - nasi najmłodsi uczniowie - którzy wrócili już z obozu z Polski zorganizowanego - jak co roku - przez samorząd stołeczny. Starsi uczniowie mają w tym roku bogaty i bardzo interesujący wybór - aż trzy obozy w Polsce. Już wkrótce, bo 21 lipca, wyjadą na obóz do Pułtuska - obóz organizuje

Stowarzyszenie Wspólnota Polska, 24 lipca inna grupa wyjeżdża na obóz do Warszawy, którego organizatorem jest zaprzyjaźniona Fundacja AVETKI oraz nasza szkoła, a w drugiej połowie sierpnia, również dzięki Wspólnocie Polskiej młodzież wyjedzie na dwa tygodnie do Gdańska. Z jednej strony bardzo cieszy to bogactwo i różnorodność możliwości wyjazdów, z drugiej zaś denerwuje nieodpowiedzialne podejście do spraw organizacyjnych i przydzielania dotacji przez decydentów w Polsce. Czyżby w Polsce letnie wakacje trwały nie w lipcu i sierpniu? Oburza, że informacje o tak atrakcyjnych wyjazdach otrzymaliśmy dopiero w ostatnich dwóch tygodniach, kiedy dzieci od dawna przebywają na wakacjach. Z tego też względu - mimo wszelkich starań - nie będziemy mogli wykorzystać wszystkich przyznanych nam miejsc. To wielka szkoda! Być może myślę zbyt naiwnie, ale przecież organizację letnich wyjazdów i przyznawanie na ten cel dotacji można by - gdyby nie obojętność biurokratów - zakończyć przynajmniej na miesiąc przed końcem roku szkolnego.

LATO W PEŁNI!

Bądźmy jednak optymistami i miejmy nadzieję, że w przyszłym roku tak się stanie.

Organizując wyjazdy uczniów na letni odpoczynek nieomal zapomniałabym poinformować o wydarzeniach mających miejsce pod koniec roku szkolnego. Tak więc obecny rok szkolny ukończyło 159 uczniów. Uroczyste rozdawanie świadectw odbywało się oddzielnie w każdym z naszych oddziałów. Wspólne natomiast było pożegnanie maturzystów, które jak co roku rozpoczęło się mszą św. w naszym polskim kościele.

Również pod koniec roku szkolnego odbyło się spotkanie rodziców wszystkich uczniów naszej szkoły, na które przybył ambasador RP, pan Roman Kowalski oraz rzecznik ds. narodowości polskiej, Halina Csúcs. Na spotkaniu dyrektor szkoły przedstawiła dziesięcioletni dorobek szkoły, a następnie pani Halina Csúcs mówiła o zadaniach i obowiązkach nas wszystkich - nauczycieli, rodziców i działaczy polonijnych, celem zachowania języka polskiego. Pan ambasador natomiast mówił o polskiej polityce oświatowej względem Polonii. Na zakończenie

rodzice wypowiadali swoje uwagi na temat nauczania języka polskiego na Węgrzech. Sądzę, że spotkanie było bardzo owocne i mam nadzieję, że w przyszłości tego rodzaju spotkania na stałe zapiszą się w kalendarz zadań szkoły na rzecz rozwoju języka polskiego wśród naszej Polonii.

Ewa Rónay, fot. H. Bíró

POLSKA KULTURA LUDOWA ORAZ POLSKA GASTRONOMIA NA SZOLNOCKIM FESTIWALU GULASZU

Samorząd Narodowości Polskiej oraz Klub Polsko - Węgierski w Szolnoku zapraszają do udziału w

XVI Szolnockim Festiwalu Gulaszu

Szolnok - Tiszaiget 13 września 2014 r.

Festiwal od wielu lat cieszy się ogromną popularnością nie tylko w kraju, ale także za granicą. Imprezę odwiedza corocznie wiele tysięcy osób.

Czekamy na 3-4 osobowe grupy, chętne do wzięcia udziału w festiwalu.

Zapytania odnośnie wrześniowego spotkania prosimy kierować na poniższy adres ikoszolnok@chello.hu lub telefonicznie 56/898-014

Główny organizator imprezy: Magyar Gulyás Gasztro-Turisztikai Egyesület

www.magyargulyas.hu

Współorganizator: Samorząd Narodowości Polskiej

oraz Klub Polsko - Węgierski w Szolnoku

„SZOLNOK STOLICĄ GULASZU”

LENGYEL NÉPI KULTÚRA ÉS GASZTRONÓMIA A SZOLNOKI GULYÁSFESZTIVÁLON

A Szolnoki Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat és a Lengyel-Magyar Klub szeretettel meghívja az érdeklődőket

a XVI. Szolnoki Gulyásfesztiválra

Szolnok - Tiszaiget 2014. szeptember 13.

A Nemzetközi Gulyásfőző- és Hagyományörző Fesztivál igen nagy népszerűségnek örvend, nem csak az országban, de külföldön is. A rendezvénynek több tízezer látogatója van.

Önöket is várjuk főzőcsapattal és látogatóként a fesztiválra!

Azon 3-4 fős csapatok jelentkezését várjuk, akik szívesen részt vesznek a Gulyásfesztiválon.

Előzetes jelentkezést követően (ikoszolnok@chello.hu vagy 06 56 898-014 telefonszámon) megküldjük a részletes tájékoztatót.

A Szolnoki Gulyásfesztivál fő szervezője: Magyar Gulyás Gasztro-Turisztikai Egyesület www.magyargulyas.hu

Társszervező: a Szolnoki Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat és a Lengyel-Magyar Klub

„SZOLNOK A GULYÁS FŐVÁROSA”

PRZESUNIĘCIE W CZASIE

IDŐELTOLÓDÁS

Lipy, jak sama nazwa wskazuje, kwitną w lipcu. Ale tylko w Polsce. Na Węgrzech kwitną przeważnie od początku czerwca przez około 3 tygodnie. I te w Polsce, i te na Węgrzech nie pozwalają przejść obok siebie obojętnie, niczym pachnąca odurzająco kobieta, za którą odwracają się niemal wszyscy mężczyźni na niemal wszystkich deptakach niemal wszystkich nadmorskich miejscowości. Słodki, omamny zapach kwitnących lip wywołuje wiele skojarzeń i budzi wiele wspomnień: Jan Kochanowski i jego słynne „Gościu, siądź pod mym liściem, a odpocznij sobie! Nie dójdzie cię tu słońce, przyrzekam ja tobie“, pochodzące z fraszki „Na lipę“; kolebki z drzewa lipowego, w których kołysały się nasze prababice – usypiane jednostajnym skrzypieniem miękkiego drewna; jasny, lejący się miód lipowy o niepowtarzalnym smaku; wakacje u babci na wsi; napar z wysuszonych lipowych kwiatostanów – działający przeciwgorączkowo; Jezus frasobliwy wyrzeźbiony niewprawnie z drzewa lipowego przez nieznanego nikomu artystę – zagubiony gdzieś w ciemnych labiryntach wiejskich kościołów lub bielejący w południowym słońcu na rozstajach dróg.

Lipy, podobnie jak dęby, mogą być świadkami historii. Tak jest właśnie z liczącą sobie ponad 700 lat Lipą Króla Macieja, rosnącą nieopodal zamku w Bojnicach na terenie dzisiejszej Słowacji. Według legendy została posadzona prawdopodobnie w roku 1301 przez ówczesnego pana Bojnickiego Zamku, węgierskiego możnowładcę Mateusza Czaka, nazywanego „Panem Wagu i Tatr“. Dlaczego właśnie w roku 1301? Wtedy skończyła się pewna epoka w dziejach Europy Środkowej, zmarł zaledwie 36-letni Andrzej III, ostatni władca z rodu Arpadów. Prochy przedstawicieli pierwszej węgierskiej królewskiej dynastii dawno rozwiał wiatr historii, ale wciąż mógł on sobie do woli hulać w przepastnej koronie bojnickiej lipy – dziś obwód pnia tego monumentalnego drzewa wynosi ponad 11 metrów, a w czasach swojej świetności średnica korony miała ponad 35 metrów. Skąd jednak wzięła się nazwa - Lipa Króla Macieja? Według legendy właśnie pod tą lipą najslawniejszy z władców Królestwa Węgier – Maciej Korwin – zwoływał zgromadzenia szlachty i organizował spotkania towarzyskie, przebywając w Górnych Węgrzech. Lipa została więc ochrzczona na jego cześć. Cóż za ironia dziejów – kilka wieków później, w okresie słowackiego odrodzenia narodowego, właśnie pod tą lipą gromadzili się pierwsi słowaccy patrioci, ogłaszając Lipę Króla Macieja świętym drzewem narodu słowackiego.

O tym wszystkim szepczą między sobą lipy, kwitnąc w czerwcowe i lipcowe upalne dni w tej naszej małej i wielkiej ojczyźnie, zwanej Europą Środkową, wciąż nieodmiennie inspirując poetów, pisarzy i pszczoły, bez względu na ich narodowość. Wiele tajemnic skrywa jeszcze przed nami to drzewo, w którego drewnie śpi anioł i czeka na rzeźbiarza, jak pisał jeden z najskromniejszych, ale może i największych poetów naszego regionu, Morawianin Jan Skácel.

Agnieszka Janiec-Nyitrai

Amint a lengyel hónapnév (lipiec) is mutatja, a hársfa (lipa) júliusban nyílik – Lengyelországban. Magyarországon jellemzően június elejétől virágzik mintegy 3 héten át. Ebben az időszakban sem a lengyel, sem a magyar hársfák nem hagyják, hogy közömbösek maradjunk irántuk. Olyanok, mint a csábítóan illatozó nők a tengerparti települések sétányain, akik után szinte minden férfi megfordul. A virágzó hársfa bódítóan édes illata sok képzettársítást és emléket ébreszt: gondoljunk csak Jan Kochanowski híres idézetére a „Hársfa szőlő“ című verséből: „Vendég, ülj le a lombom alá, és pihenj egy kicsit! Itt nem tűz rád a nap, biztosíthatlak felőle“; a hársfából készült bölcsoókra, amelyekben a dédanyáink ringatóztak és hallgatták a puhafa altatóan egyhangú nyikorgását; a semmihez sem hasonlítható ízű, világos színű, folyós hárszmézre; a falusi vakációra a nagymamánál; a szárított hársfavirágzathoz készített lázcsillapító teára; a szenvedő Jézus hársfából készített, ügyetlenül megfaragott szobrára, amelyet ismeretlen alkotó készített, és egy eldugott falusi templomocskára sötét útvesztőjében porosodik, vagy a déli napsütésben fehéredik egy elhagyatott útkereszteződésben.

A hársfák (a tölgyekhez hasonlóan) a történelem tanúi is lehetnek. Így van ez Mátyás király több mint 700 éves hársfájával is, amely a bajmóci vár közelében található a mai Szlovákia területén. A legenda szerint 1301-ben ültette a bajmóci vár akkori birtokosa, a Vág és a Táttra ura, a magyar kiskirály, Csák Máté. És miért pont 1301-ben? Éppen akkor zárult le egy korszak

Közép-Európa történetében – meghalt az alig 36 esztendő III. András, az utolsó Árpád-házi király. Az első magyar királyi dinasztia képviselőinek a porát már rég széthordta a szél, miközben továbbra is kedvére süvítetett a bajmóci hársfa hatalmas koronájának ágai között. Az óriási törzs kerülete jelenleg meghaladja a 11 métert, az ereje teljében lévő fa koronájának átmérője pedig valaha több mint 35 méter volt. Honnan ered mégis az elnevezés: Mátyás király hársfa? A legenda szerint Korvin Mátyás – a Magyar Királyság leghíresebb uralkodója – a Felvidéken tartózkodva éppen ez alá a hárs alá hívta össze a nemességet szívélyes találkozóra. A hársfát így róla nevezték el. És milyen ironikus tud lenni a történelem: pár évszázaddal később, a szlovák nemzeti öntudatra ébredés időszakában éppen ez alatt a hárs alatt gyűltek össze az első szlovák nacionalisták, és Mátyás király hársfáját a szlovák nemzet szent fájának nyilvánították.

A hársfák ilyen témákról sugdolóznak, miközben a júniusi és júliusi kánikulában virágoznak Közép-Európának nevezett kicsiny, és mégis nagy közös hazánkban, rendületlenül ihletve a költőket, az írókat és a méheket, tekintet nélkül a nemzetiségükre. Sok titkot rejteget még a fa, melynek a törzsében angyal alszik és várakozik szobrására – miként azt e tájék legszerényebb, mégis talán legnagyobb költőinek egyike, a moráviai Jan Skácel írta.

Janiec-Nyitrai Agnieszka

MIESIĘCZNIK WĘGIERSKIEJ POLONII
A MAGYARORSZÁGI LENGYELEK HAVILAPJA

Pismo Ogólnokrajowego
Samorządu Polskiego
z kwartalnym
dodatkiem GŁOS POLONII

Az Országos Lengyel
Önkormányzat lapja
a GŁOS POLONII
negyedévi mellékletével

polonia węgierska

Odpowiedzialny wydawca
Felelős kiadó
az Országos Lengyel
Önkormányzat Hivatala

Redaktor naczelny
Főszerkesztő
dr Agnieszka Janiec-Nyitrai

Polski redaktor językowy
Lengyel nyelvi szerkesztő
dr Dorota Várnai

Węgierski redaktor językowy
Magyar nyelvi szerkesztő
Márta Alexandra Karaba

Redaktor graficzny
Grafikai szerkesztő
V4 Consulting Kft.

Tłumaczenie
Fordítás
Sutarski Szabolcs

Redakcja
Szerkesztőség
1102 Budapest, Állomás u. 10.
Telefon: +36 1 2613479
e-mail: polweg@polonia.hu

Drukarnia *Nyomda*

Projekt realizowany w każdym
miesiącu ze środków budżetu
centralnego Węgier. Az újság
kiadásá Magyarországi központi
költségvetésének havi támoga-
tásával készül.

Projekt jest
współfinansowany
ze środków
finansowych
otrzymanych od
Ministerstwa Spraw
Zagranicznych w
ramach konkursu na
realizację zadania
„Współpraca z
Polonią i Polakami za
granicą” w 2014 r.

SZINKRON DIGITAL

Edycja online *Online kiadás*
<http://polonia.hu/dokumentumok/poloniawegierska/pw223.pdf>

Na okładce wykorzystano fragmenty obrazu J. W. Baura "Polacy i Węgrzy"

Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech Országos Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2611798 olko@polonia.hu

Stoleczny Samorząd Polski na Węgrzech Fővárosi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat
1054 Budapest, Akadémia u. 1-3
tel.: +36 1 3321979 flko@t-online.hu

Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy Lengyel Közművelődési Központ
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2611798 olko@polonia.hu

Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema na Węgrzech Magyarországi „Bem József” Lengyel Kulturális
Egyesület
1051 Budapest, Nádor u. 34. II. p.
tel.: +36 1 3110216 www.bem.hu bem@bem.hu

Stow. Polskich Katolików na Węgrzech pw. św. Wojciecha
Dom Polski
Magyarországi Lengyel Katolikusok Szt. Adalbert Egyesülete
1103 Budapest, Óhegy u. 11.
tel.: +36 1 2626908 adalbert@enternet.hu

Szkoła Polska na Węgrzech Lengyel Nyelvoktatói Nemzetiségi Iskola
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2612748 szkolpol@polonia.hu

Szkolny Punkt Konsultacyjny – Szkoła Polska przy Ambasadzie RP A Lengyel Nagykövetség mellett működő
Lengyel Iskola
1025 Budapest, Törökvész út 15.
tel.: +36 1 3268306
tel.: +36 70 7013847 polish_school@gazeta.pl

Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii Magyarországi Lengyeliség Múzeuma és Levéltára
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2608023 muzeum@polonia.hu

Polska Parafia Personalna na Węgrzech Lengyel Perszonális Plébánia
1103 Budapest, Óhegy u. 11.
tel.: +36 1 4318414 www.parafiabudapest.republika.pl plebiani@onet.eu

Ambasada Polska w Budapeszcie Lengyel Köztársaság Budapesti Nagykövetsége
1068 Budapest, Városligeti fasor 16.
tel.: +36 1 4138200 www.budapest.msz.gov.p budapest.amb.sekretariat@msz.gov.pl

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Kereskedelmi-feljesztési és Beruházás Ösztönzési Osztály
tel.: 1 251 46 77 www.budapest.trade.gov.pl budapest@trade.gov.

Referat Konsularny Ambasady RP A Lengyel Köztársaság Nagykövetsége Konzuli osztálya
1068 Budapest, Városligeti fasor 16.
tel.: + 36 1 413 8208 budapest.amb.wk@msz.gov.pl

Instytut Polski w Budapeszcie Lengyel Intézet
1065 Budapest, Nagymező u. 15.
tel.: +36 1 3115856 www.polinst.hu info@polinst.hu biblioteka@polinst.hu

Ogólnokrajowa Biblioteka Języków Obcych Országos Idegennyelvű Könyvtár
1056 Budapest, Molnár u. 11.
tel.: +36 1 3183688 www.opac.oik.hu kolcsonzo@oik.hu

Redakcja kwartalnika „Głos Polonii” „Głos Polonii” szerkesztősége
1051 Budapest, Nádor utca 34. glospolonii@bem.hu

Program radiowy w języku polskim: „Magazyn Polski” - emisja w soboty, godz. 13.30
MR4 (fała średnie 873 kHz) i ze strony: <http://www.mediaklikk.hu/musor/lengyel-nemzetisegi-musor/>
Redakcja Polska „Magyar Rádió” z Rt. 1800 Budapest, Brody S. u. 3-5.

Polonijna strona internetowa: www.polonia.hu

PRENUMERATA - TYLKO 250 FORINTÓW ZA JEDEN NUMER!!!

Roczna prenumerata miesięcznika „Polonia Węgierska” (12 numerów) i jego kwartalnego dodatku „Głos Polonii” (4 numery) na rok 2014 wynosi dla prenumeratorów:

indywidualnych (po 1 egzemplarzu) – **4.000 forintów/rok**

zbiorowych (samorządów, po 5 egzemplarzy) – **20.000 forintów/rok.**

Sposoby płatności: przelew na konto.

Przyjmujemy również zamówienia na numery wcześniejsze - można je zgłaszać na analogicznych warunkach.

Redakcja z wdzięcznością przyjmuje także większe sumy wpłat prenumeraty od osób oraz instytucji i samorządów, jeżeli ich stan finansowy to umożliwia. Wsparcie finansowe prosimy przekazywać na konto K&H:10400157-00026536-00000004. W rubryce „Közlemény” prosimy wpisać „Lapkiadás támogatás” (wsparcie dla pisma).

ELŐFIZETÉS - CSAK 250 FORINT EGY SZÁMRA !!!

A „Polonia Węgierska” havilap éves előfizetése (12 szám) és negyedéves melléklete, a „Głos Polonii” (4 szám) 2014. évre:

egyéni előfizetőknek (egy példány) – **4.000 Ft/év;**

a közösségi előfizetőknek (önkormányzatok, 5 példányban) – **20.000 Ft/év**

Előfizetés módja: banki átutalás.

Vállaljuk a korábbi számokra vonatkozó rendelések teljesítését – azonos feltételek mellett.

A szerkesztőség hálisan elfogad nagyobb előfizetői összegeket is úgy magán-személyektől, mint intézményektől, ha ezt pénzügyi helyzetük lehetővé teszi. A szerkesztőségnek felajánlott pénzügyi támogatást a K&H bankban lévő számlára kérjük utalni: 10400157-00026536-00000004. A „Közlemény” rovatba kérjük beírni: „Lapkiadás támogatás”.

KALEJDOSKOP ŻYCIA POLONIJNEGO NA WĘGRZECH

ODZNACZENI PRZEZ PREZYDENTA RP B. KOMOROWSKIEGO

Fot. B. Pał, H. Bíró

POŻEGNANIE MATURZYSTÓW I SPOTKANIE Z RODZICAMI W SZKOLE POLSKIEJ

KALEJDOSKOP ŻYCIA POLONIJNEGO NA WĘGRZECH

MŁODZIEŻ Z UKRAINY W DOMU POLSKIM

WYCIECZKA CHÓRU ŚW. KINGI DO STAREGO SĄCZA

WYCIECZKA DO SANOKA